

Tosimies

Kristillinen miestenlehti

3/20 6,00 €

Maskilla vai ilman?

4

Miehuus kadoksissa

12

Lähetystyötä Korkeimman suojassa

20

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10w
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
puh. 050 912 7332
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► ISSN 1458-3224

► KUVANKÄSITTELY

Faktapro Oy/Petri Janas

► PAINO

Oy Arkmedia Ab
Duvaldtintie 6
65170 Vaasa

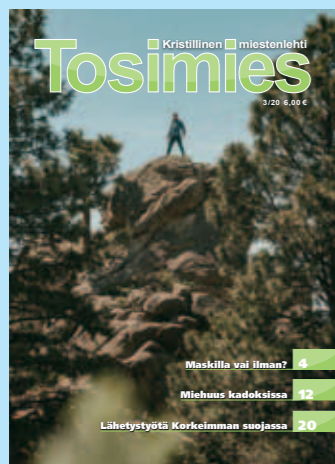
► ILMOITUSHINNAT 2020

(+ alv 24%)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 35 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 40 € (12 kk)
tilausmaksut sis. alv 10 %
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi
puh. (09) 54 79 74 10

► KANSI

Miehillä on sisäänrakennettu tarve valloittaa jotain, vaikkapa vuori.
© Alec Baker/Unsplash

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Maskilla vai ilman?
- 7 Lyhyestä virsi kaunis...
- 8 Lähimmäisenrakkautta käytännössä
- 10 Ihmeitä tapahtuu tänäänkin
- 11 Sopanen!
Varma perustus
- 12 Miehuus kadoksissa
- 16 Ateistista Raamatun tutkijaksi
- 18 DVD-elokuvia
• Parasite
• The Great War
- 20 Lähetystyötä Korkeimman suojaissa
- 23 Taivaasta tuulee
- 24 Fredrik Ekholmin Israel-kronikka
Jerusalem, Jerusalem - osa 2
- 26 Tosikuvat
Aalto
- 28 Kiinan kaupalliset pyrkimykset Euroopassa
- 30 Todellinen miehuus
- 31 Pohojamaan kautta...
- 32 Tosimies lukee
• *Katse Laitilaan*
• *Ihmeiden kirja*
• *Raamattu ja historia*
• *Taivas ja syli*
- 34 Suomalaiset haluavat lisää kotimaista kalaa
- 36 Tallinnan hipit kuuntelivat gospelia
- 38 Jyrkälle rentoutumaan
- 41 Lyhyestä virsi kaunis...
- 42 Tosimies testaa:
Seat Ibiza FR TGI

▲ StarBuck nimellä otteleva Michael Majalahti peräänkuuluttaa perinteistä miehuutta tämän päivän miehille.

▲ Mauri Kuokkanen on vaimonsa Marjatan kanssa viettänyt viisi kautta lähetystyössä Keniassa.

▲ Suomalaiset haluavat lisää kotimaista kalaa. Siksi on käynnistetty Aalloilta ateriaksi -hanke.

▲ Ülo Niinemägi oli ensimmäinen todellinen hippi, joka tuli uskoon 1970-luvulla Tallinnassa.

Niin neutraalia, niin neutraalia...

Kyllä tämä meidän yhteiskuntamme on taas menossa niin älyttömään suuntaan, kun tietien tahtoen halutaan kieltää, että ihmiskunta koostuu miehistä ja naisista.

Ensiksi tuli julkisuuteen tieto, kuinka Helsingin kaupunki neutralisoi 45 mies-pääteistä ammattinimikettä. Viime vuoden lopulla kaupungin tasa-arvotoimikunta suosittelee esimies-nimikkeestä luopumista. Kaupungin henkilöstöjohtajan mukaan uudistus on tärkeä, koska sanoilla on merkitystä...

No seuraavaksi pyritään sukupuolineutraaliuteen henkilötunnuksissa. Valtiovarainministeriön asettama työryhmä esitti pari kuukautta sitten, että Suomessa otettaisiin vuodesta 2027 eteenpäin käyttöön sukupuoli- ja syntymäaikaneutraali henkilötunnus. Kuulemma merkittävät tahot kannattavat neutraalia henkilötunnusta lähes yksimielisesti. Tasa-arvovaltuutetun mukaan lain mukaan Suomen viranomaisten tulee edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa ja ehkäistä sukupuolidentiteetin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää. Ihmisoikeusliitto puolestaan tuo esille, että väestötietorekisterissä olisi hyvä olla mahdollisuus merkitä sukupuoleksi myös jotain muuta kuin mies tai nainen...

Finanssiala ry on arvioinut tämän hetu-uudistuksen hinnan nousevan jopa miljardiluokkaan. Meillähän ei muita rahanreikiä olekaan koronan jälkeisessä elvytyksessä...

Ja tämä viimeisin hullutus on 1.6. voimaan astuneen uuden tieliikennelain mukanaan tuomat uudet sukupuolineutraalit liikennemerkit. Enää ei ole soveliaista, että liikennemerkeissä isä kävelee käsi kädessä tytön kanssa tai että lapsia-liikennemerkeissä toisella lapsista on hame ja toisella ei. Tästä eteenpäin kaikki ovat pallopäisiä hahmoja.

Uskaltaako sitä enää kesällä kulkea sortsit jalassa, jos joku mielen-säpahoittaja kokee sen provokatiiviseksi teoksi?

Koronavapaata kesää kuitenkin kaikille – sukupuoleen katsomatta!

Keimmo Pää

Maskilla vai ilman?

Kimmo Janas

Kulunee kevään ehdoton puheenaie on ollut koronavirus ja sitä vastaan suojautuminen. Erilaisia, jopa keskenään ristiriitaisia ohjeita on tullut niin viranomaisilta kuin hallitukseltakin.

Ympäri maailmaa levinneen tuhoisan viruksen alkuperästä on liikkunut jos jonkinlaisia huhuja ja jopa salaliittoteorioita. Väitteille laboratoriossa kehitetystä viruksesta ei ole löytynyt vahvistusta, eli todennäköisimmältä vaikuttaa, että virus on siirtynyt lepakosta mahdollisesti toiseen eläimeen, joka on ostettu kiinalaiselta markkatorilta. Tietenkin on mahdollista, että itse virusta kantanut lepakkokin on joutunut kiinalaisperheen ruokapöytään.

Oli miten oli, Raamattu on varsin tarkasti kieltänyt lepakoiden syömisen. 3. Moos. 11:ssä luvussa luetellaan puhtaat ja saastaiset eläimet, ja jakeessa 19 mainitaan yölepakko.

On tietenkin vaikea mennä neuvomaan toisessa kulttuurissa eläviä ihmisiä, mitä syödä ja mitä ei. Mutta tietenkin markkinoita, joilla myydään mahdollisesti viruksia kantavia eläimiä, pitäisi säädellä. Monet eläinlajit ovat jo nyt laittomia, mutta kun ottaa huomioon, ettei COVID-19 ole ensimmäinen Kiinasta lähtöisin oleva virus, ei liene liioiteltua toivoa Kiinan hallitukselta hieinan voimakkaampia rajoituksia markkatorien tarjontaan.

Ikämiehet vaarassa

Terveyden ja hyvinvoinnin lai-

tos (THL) on kertonut, että yli 90 prosentilla koronavirukseen Suomessa kuolleista on ollut yksi tai useampia pitkäaikais-

sydänsairaus tai diabetes. Suomessa virukseen kuolleista on miehiä ollut 51 prosenttia, mutta muualla maailmalla miesten osuus virukseen kuolleista

▲ Kertakäyttöiset suu-nenä -suojukset muistuttavat ulkoisesti terveydenhuollon ammattilaisten käyttämiä maskeja.

on huomattavasti korkeampi.

Lisäksi ikäjakauma kallistuu ikäihmisten puoleen. Mitä iäkkäämpi ihminen on, sitä suurempi on riski, että tauti on hyvin vakava.

Kansainvälisissä tutkimuksissa on esitetty myös, että lihaviiden koronaviruspotilaiden todennäköisyys joutua tehohoitoon on normaalipainoisia suurempi.

Eli siinä mietittävää vähän liikkuville, diabetesta sairastaville, tukevassa kunnossa oleville tosimiehille.

Aerosoli ja pisara?

Uutta virusta ei vielä täysin tunnetta maailmalla, joten sen leviämistavoistakaan ei ole vielä vankkaa tietoa. Levääkö virus aerosoli- vai pisaratartuntana, puhuttaa asiantuntijoita. Ja tämä puolestaan on johtanut erilaisiin näkemyksiin riittävistä turvaväleistä ja esimerkiksi maskien käytöstä.

Aerosolina leviämisestä eli ilmatartunnasta puhutaan, kun tartunnan voi saada esimerkiksi vain oleskelemalla samassa huoneessa sairastuneen kanssa. Pisaratartunta taas edellyttää lähikontaktia sairastuneen kanssa. Yleispätevä ohje THL:n ohjeistuksissa on, että 15 minuuttia samassa tilassa riittää sairastumiseen.

Kahden metrin turvavälin pitäminen toisiin ihmisiin ja hyvä käsi- samoin kuin yskimishygieneia ovat kuitenkin varmimpia viruksen torjuntakeinoja.

◀ Kangasmaskia voi käyttää useamman kerran, kunhan muistaa pestä sen aina käytön jälkeen. Toinen tapa puhdistaa maski on keittää sitä viisi minuuttia kiehuva vedessä.

Entäpä maskit?

Kangasmaskit ovat tulleet tutuiksi monien aasialaisten turistien kasvoilla niin Helsingin kaduilla kuin muuallakin Suomessa. Monissa Aasian suurkaupungeissa on kangasmaskia käytetty jo vuosia esimerkiksi kaupungin ilmansaasteiden takia. Suomessa maskien käyttöön ei olla vielä totuttu, mutta käyttäjät ovat huomanneet, että maskia käyttämällä saa tehtyä itselleen tilaa esimerkiksi ruokakaupassa käydessä.

Varsin monet Euroopan maat noudattavat koronaviruspandemiassa Suomea tiukempaa kasvovomaskilinjaa. Suun ja nenän peittävä maski on pakollinen mm. Saksassa, Italiassa, Belgiassa, Tšokeissa, Slovakiassa ja Puolassa, kun liikutaan joukkoliikenteessä ja esimerkiksi ruokakaupoissa. Tämä on myös WHO:n suositus.

Vaikka tutkimusnäyttöä maskien välttämättömyydestä ei ole, useimmissa maissa nähdään maskien käytöstä olevan enemmän hyötyä kuin haittaa. Erityisesti silloin, kun halutaan minimoida oireettomien viruksen kantajien riski tartuttaa muita tietämättään.

Suomessa sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi toukokuun lopulla selvityksensä suojamaskien hyödyistä. Siinä todettiin, että tutkimusnäytön perusteella kasvovomaskien käyttöön vaikutus hengitystieinfektioiden leviämiseen väestössä on vähäinen tai olematon. STM:n selvitys on saanut paljon kritiikkiä osakseen asiantuntijoilta. On mm. huomautettu koronavirus tarttumistavan olevan pisaratartunta, jota maski vähentää ja hyvä kirurginen maski estää jopa 100-prosenttisesti. Influenssaan liittyen on osoitettu 80 % alenema tartuttavuudesta maskia käytettäessä.

Kesäkuun alussa puolestaan julkaistussa hallituksen asetta-

▶ FFP2 suojaa myös bakteereilta ja hiukkasilta ja vähentää hengitysilman aerosoleja ainakin kymmenesosaa. Tässä vaihdettava suojatventtiili.

▲ FFP3 -luokan maski poistaa arviolta noin 99 % tietyistä partikkeleista. Suojan tiiveyttä haittaa esimerkiksi parta.

▲ FFP3 suojaa on saatavilla myös venttiilillä varustettuna.

▲ Suodatinvettiili voi sijaita myös maskin sivussa.

man tiedepaneelin raportissa suositellaan maskin käyttöä julkisilla paikoilla ja esim. joukkoliikennevälineissä. Kesäkuun alussa Suomen hallitus viimein avasi sanaisen arkkunsa. Hallitus ei anna yleistä suositusta kasvovomaskien käytöstä, mutta katsoo, että suojusta voi käyttää toisten ihmisten suojaamiseksi paikoissa ja tilanteissa, joissa lähikontaktien välttäminen ei ole mahdollista.

Mitä mieltä kansa?

Toisin sanoen maskia kannattaa käyttää tilanteissa, joissa turvaetäisyyden pitäminen ei ole mahdollista.

Kansainvälisen tutkijaryhmän mukaan jopa 80-90 % ihmisistä pitäisi käyttää hengityssuojainta julkisilla paikoilla suojan takaamiseksi. Tutkimuksessa ei tarkasteltu COVID-19 koronavirus, mutta tulokset viittaavat siihen, että kirurgiset hengityssuojaimet voivat hillitä myös sen leviämistä oireilevasta potilaasta.

Ylen Taloustutkimuksella teettämän kyselyn mukaan vain harva suomalainen innostuu mahdollisesta maskipakosta. Maskisuositusta julkisilla paikoilla kannattaa vajaa kolmannes haastatelluista, ja vain joka kymmenes kannattaa maskipakkoa esimerkiksi kaupoissa ja busseissa. Tutkimuksen mukaan 47 % suomalaisista jättäisi maskin käytön jokaisen omaan harkintaan.

Ennen virallista suositusta tai määräystä kannattaa kuitenkin muistaa, että maskien käyttö suoja ainakin muita. Jos jokainen käyttäisi suu-nenäsuojusta, silloin meistä jokainen saisi myös maskin tuoman suojan – ja se säästäisi pitkässä juoksussa satoja ihmishenkiä.

Maskikirjoja

Koronaviruspandemia on saanut hengityssuojainkaupan käymään ylikieroksilla. Markkinoille on tullut toinen toistaan villimpiä yrittäjiä, jotka usein myyvät jopa suttia ja sekundaaria – ja sitäkin pilviä tavoittelevilla hinnoilla.

Suomessa kuluttajakäyttöön tarkoitettujen hengityssuojaimien ja suu-nenäsuojaimien ovat Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin valvonnan alaisia. Ammatti-

käyttäjäänsä koronavirukselta, mutta suojaa kanssaihmiä, etteivät yskiessä tai aivastaessa pisarat lennä suoraan ihmisten päälle. Kankaista maskia tulee pestä tarpeeksi usein, ja se on voitava pestä 90 asteen lämpötilassa, sillä virus säilyy maskin pinnalla 8-12 tuntia. Toinen tapa desinfioida maski, on laittaa se viideksi minuutiksi kiehuvaan veteen, jossa on hieman pesuainetta.

VTT testasi sekä puuvillaisia että polyesteristä valmistettuja maskeja. Puuvillan suojausaste oli noin 20 %, kun taas polyesterin 40 %. Varsinainen hengityssuojain poistaa kaikista ilmassa olevista pisaroista yli 90 %.

VTT vertasi myös eri kangasmaskimalleja ja paremmaksi osoittautui suoralinjainen, laskestetty malli, joka muistuttaa kirurgimaskia.

Kertakäyttöisiä esimerkiksi apteekkeissa myytäviä suu-nenäsuojaimia kutsutaan usein myös

kirurgimaskeiksi, mutta samantyyppisestä ulkonäöstä huolimatta terveydenhuollon ammattilaisille tarkoitetut suu-nenäsuojukset ovat rakenteeltaan ja suodattavuudeltaan erilaisia.

Kuluttajien on mahdollista ostaa myös hengityssuojaimia, joka suojelevat käyttäjäänsä ilmateitse leviäviltä hiukkasilta, jos suojaimen tunnuksessa on kirjain P. Silloin suojain suodattaa hengitysilma leijuvia hiukkasia ja aerosoleja, mukaan lukien bakteereita ja viruksia.

Standardin EN 149 mukaiset hengityssuojaimet jaetaan kolmeen tehokkuusluokkaan; FFP1, FFP2 ja FFP3.

Jos suojaimessa on uloshengitysventtiili, se ei tarjoa parasta mahdollista suojaa ulkopuolisille, ainoastaan suojaimen käyttäjälle. Mutta se estää toki pärskähdykset vastapuolen kasvoille.

FFP1-luokan suojaimen suodatusteho on parempi kuin suu-nenäsuojaimen, ja sen voi sanoa

vähentävän ilman aerosoleja hengitysilma neljäsosaan.

FFP2 suojaa myös bakteereilta ja hiukkasilta ja vähentää hengitysilman aerosoleja ainakin kymmenesosaan. Kansainvälisesti FFP2 on taso, jota on suositeltu pieniä hiukkasia tuottavissa toimipiteissä koronavirusta sairastavien potilaiden hoidossa. Tällaista suojainta suositellaan esimerkiksi teho-osastolla, kun potilas on hengityskonehoidossa.

FFP3 puolestaan poistaa arviolta noin 99 % tietyntyyppisistä partikkeleista. Suojain on kertakäyttöinen, kun on tarkoitus suojautua infektioilta.

Maskin suodatuskykyä tärkeämpää on kuitenkin sen oikea käyttö. Eli suojainta ei kosketella käytön aikana. Suojauskyky myös huononee selvästi, jos suojain istuu huonosti kasvoille ja ilmaa pääsee ohi. Tässä suhteessa esimerkiksi parta haittaa maskin tiivyyttä.

Lyhyestä virsi kaunis

CPAP-hoito syyttää valot uniapneapotilaan tunneliin

Kuljetko päivästä toiseen väsyneenä pimeässä tunnelissa? Syynä voi olla uniapnea. Noin 400 000 suomalaista aikuista sairastaa uniapneatauti, joka voi sammuttaa valot ja viedä värit elämästä. CPAP-laitehoito tuo nopeasti valoa tunneliin.

Uniapneaa sairastaa yli kolme miestä kymmenestä ja liki yksi nainen viidestä, joten se on tavallisempaa kuin moni osaa kuvitella.

– Uniapnea on länsimaisen lääketieteen helminauhassa hämmästyttävän tuore tauti, jota alettiin ymmärtää vasta 1970-luvulla. Tänä päivänä uniapneadiagnostiikka tehdään enemmän, joten potilaita löydetään paremmin. Ihmisten tietoisuuskin on lisääntynyt, joten diagnostiikan piiriin osataan hakeutua paremmin, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri, dosentti Miikka Peltomaa kertoo. Peltomaalla on pitkä kokemus uniapneapotilaiden diagnosoinnista ja hoidosta Coronaria Uniklinikka Ainossa Järvenpäässä.

Apnealla tarkoitetaan nielun alueen ahtaudesta syntyvää yli 10 sekunnin mittaista hengityskatkosta. Saadakseen hengityksen käynnistymään aivot joutuvat nostamaan ihmisen syvemmästä unesta pinnalliseen ja välillä herättämään. Uniapneapotilaan unesta tulee näin huonolaatuista koiran unta.

Uniapneataudilla onkin lonkerot monenlaiseen pahoinvointiin ja jopa muihin sairauksiin.

– Hoitamattomana se voi heikentää muistia ja keskittymiskykyä, väsyttää ja aiheuttaa masennusta. Uniapnea kuormittaa sydän- ja verisuoneliimistöä nostamalla verenpainetta ja verensokeria, jolloin se luonnollisesti nopeuttaa sydän- ja verisuonitautien etenemistä. Uniapneatauti nopeuttaa myös muistisairausten kehittymistä, Peltomaa täsmentää. Tuhansia uniapneapotilaita hoitanut Peltomaa kutsuu CPAP-hoittoa nuoruuden lähteeksi.

– Lääketieteessä on harvinaista, että vakavaan tautiin on olemassa niin tehokas ja helppo hoitomuoto. Moni potilas on kuin uudesti syntynyt jo parin viikon hoitojakson jälkeen.

CPAP-laitehoito kulminoituu unimaskiin, johon potilaat usein pienen epäuskon jälkeen rakastuvat.

– Teknologia on loikannut vauhdilla eteenpäin. Laitteet ja unimaskit ovat keventyneet ja pienimmät kulkevat jopa käsilaukussa. CPAP-hoito onkin mielestäni iloinen asia, joka avaa uuden sivun uniapneapotilaan elämässä. Epäillessään uniapneaa tutkimuksiin kannattaa hakeutua terveyskeskus- tai työterveyslääkärin kautta, jolloin on vain muutaman askelen päässä paremmasta yöunesta ja elämänlaadusta, uniapnealääkäri Peltomaa kannustaa. Tutkimuksiin voi hakeutua myös yksityisesti uniklinikalla.

▶ käyttöön tarkoitettujen hengityssuojainten valvonta puolestaan on STM:llä, ja hoitohenkilöstölle tarkoitetut kirurgiset suu-nenäsuojukset ovat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean valvottavia.

Kankaisen kasvomaskin voi valmistaa vaikka itse Marttojen verkkosivuilta löytyvien ohjeiden mukaan. On tärkeää muistaa, että kangasmaski ei suoja-

NIIN KUIN YLEISHAPPO

Evoluutio-opetus horjuttaa Raamatun arvovaltaa ja toimii näin kuin yleishappona, joka syövyttää useimpien kristittyjen uskoa. Luottamuksen puute Raamattuun on kristittyjen nuorten kaikkein yleisimmin mainitsema syy uskosta luopumiseen.

Vastaavasti useimmat eivät ole koskaan kuulleet siitä nykyaikana saatavilla olevasta valtavasta määrästä todisteita, jotka tukevat Raamatun ilmoitusta luomisesta. *Luominen*-tiedelehti voi auttaa juuri tässä. Se on kuin vahva suoja-aine, joka kumoaa ja estää evoluution syövyttävän vaikutuksen jatkossakin.

Sen upeasti kuvitetut, värilliset sivut tekevät siitä julkaisun, jota ihmiset haluavat lukea. Onko Sinun tuttavapiirissäsi nuoria, joiden usko on evoluution vuoksi koetuksella? Ostaisitko heille lahjaksi palan Totuutta? Tilaukset: kauppa.luominen.fi

VRK
VAASAN RAKENNUSKORJAUS
VASA BYGGNADSREPARATION
Vöyrinkatu - Vörögatan 13, 65100 VAASA - VASA

18.9.-2.10. Kaikkien kansojen Israelia siunaava Jerusalem RUKOUSKONFERENSSI
www.israelmatka.com
Esirukoilijoiden olympialaiset!
24/7 ylistys-, rukous- ja sananjulistusohjelma. Auli & Jaakob
044 513 1798, 050 537 5065.

HHH
JARI HYTTI
ASIANAJOTOIMISTO
Keskustori 1, 33100 Tampere
puh.03-2730145, fax. 03-2730140,
E-mail: hytti@jarihytti.fi, Web: www.jarihytti.fi

Onko elämäsi solmussa ja pelkäätkö mikä maanpiiriä kohtaa? Muuta Kainuuseen!

Koronaepidemian ja tuhoisan elämän torjuntatoimet Kainuussa vahvistuvat! Räättälöimme turvapaikat kaikkein elämäsi tilanteisiin! Vahvuutemme on omavaraisuus ja huoltovarmuustilojen rakentaminen ja neuvonta. Puhtaan lähiruuan ja arktisen luonnonhoitokarjan kasvatus, jalostus ja välitys! Maallemuuton asiantuntemusta ja opastusta! Vuokraamme ja välitämme perheille koteja maalta! Yhteisöille ja yrityksille vuokrataan ja nyt myynnissä toimitiloja!

Ota rohkeasti yhteyttä!
KAINUUN PARATIISI JA TURVAPAikka
Suomen Metsät ja Matkailu Ky
Asiamies Aaro Mikkonen
rauhantie7@gmail.com
Puh. 044 542 8050

Lähimmäisenrakkautta käytännössä

likka Löytty

Pitkän päivätyön tehnyt pappi ja opetusneuvos Esa Lipasti on viimeiset vuodet toiminut vaimonsa Irjan omaishoitajana.

Esa Lipasti kertoo elämänsä olleen täynnä alkua – isoja ja pieniä, oikeita ja vääriä. Oleellista aluissa ja ratkaisussa on hänen mukaansa ollut siinä, mitä paaston ajan Jeesus korosti seuraajilleen: ”Te olette maailmassa, mutta ette maailmasta.”

– Tämä unohtuu ainakin minulta usein ja silloin tulee helposti harha-askeleita. Tärkeintä lienee, että olen saanut kasvaa kastettuna, kristityssä kodissa ja Jumalaan toivonsa panevien ihmisten keskuudessa. Kyllä sieläläkin on oikealta tieltä eksytty, mutta on myös opittu pyytämään ja antamaan anteeksi. Kirkastushetkiä olen saanut monenlaisia, mutta ristille nautittu Jeesuksen rukous: ”Isä anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät”, tämä on lohduttanut taitamattomaa minääni monta kertaa. Tällaisia me olemme.

Kohtaaminen ihmisten ja Jumalan kanssa

Lipasti kertoo maalla kasvanneena haaveilleensa biologian opiskelusta, mutta järjestyttävä kokemus sattui voimistelutunnilla lukiossa, jolloin yksi hänen parhaista kavereistaan punnersi nojapuilla turmariipuntaa, sai sydänkohtauksen ja kuoli.

– Tuo tapahtuma paljasti kokemattomuuteni ja taitamattomuuteni toimia, en osannut sanoa enkä tehdä mitään, vaikka olin ollut seurakunnan poikakerhon vetäjänä vuosia. Avuttomuus

ajoi etsimään ihmisenä oleminen taitoja. Olen yrittänyt oppia ymmärtämään ihmisen mieltä ja kieltä. Apua olen etsinyt teologiasta, kasvatustieteestä, psykologiasta, sosiologiasta, historiasta ja sosiaalipsykologiasta.

Tieto on osoittautunut olevan hetken kukka, joka elää aikansa, vanhenee ja muuttuu, tärkeintä onkin Esa Lipastin mukaan kohtaaminen ihmisten ja Jumalan kanssa. Sanan äärellä hiljentymisen yksin ja ystävien kanssa on varmaan heikon vahvinta lääkettä.

Palkitsevaa työtä

Esa Lipasti on sekä pappi että opetusneuvos. Ne ovat kuulemma haasteita, jotka pitävät mielen virkeänä ja ajavat ottamaan selvää asioista, panemaan käsiä ristiin.

Pappina hän kertoo yrittäneensä ymmärtää ihmistä ja elämää, osatakseen puhua ihmisten mielellä ja kielellä, vaikka on vähitellen tajunnut jotain tekojen ja ihmisten kanssa elämisen merkityksestä.

Rakkaus ja palvelu ovat selkokieltä, jota ihminen parhaiten ymmärtää. Silloinkin kun puhutaan Jumalasta ja Kristuksesta.

– Siksi kai viihdyimme pitkään, seurakunta- ja kansanopistovuosien jälkeen vaimoni Irjan kanssa Pieksämäen Dia-

konialaitoksella. Saimme kouluttaa ison joukon työntekijöitä seurakuntiin, hoitaa vanhuksia, kehitysvammaisia, vaikeuksiin ajautuneita lapsia ja alkoholisteja. Työ oli palkitsevaa ja haastavaa. Työaikani sattui koulutuksen kannalta tärkeisiin uudistusvuosiin, sain olla mukana alusta alkaen peruskoulun, keskiasteen ja ammattikorkeakoulun uudistustyössä, opetusministeriön koulutussuunnittelukomiteoissa, antamassa lausuntoja laeista sivistys- ja valtiovarainvaliokunnissa. Euroopan ja Pohjoismaiden diakoniarasteissa. Kaikki se antoi tarkoitusta ja sisältöä elämään.

Ymmärtää ymmärtämätöntä

Raamatun tutkimiseen ovat Lipastia vetäneet aluksi ymmärtämisen tarve, uteliaisuus. Sananjulistuksessa piti hänen mukaansa vain yrittää ymmärtää, mitä puhui ja toivoa, että joku toinenkin ymmärtäisi. Mutta kun sai opettaa dogmihistoriaa, dogmatiikkaa, kirkkohistoriaa, kristillistä etiikkaa, psykologiaa ja sosiologiaa piti paneutua uusiutuvaan tiedon maailmaan ja tarkentuviin tulkintoihin, mutta tunteja valmistellessa, piti katsoa usein peiliin, eikä se ollut aina helppoa. Piti palata perusasioihin.

Oman lapsen, vanhimman pojan kuolema parhaassa iässä leukemiaan, ravisteli ja horjutti vanhempien heikkoa uskoa.

– Olin taas avuttomana ja ymmärtämättömänä Jumalan ja kuoleman edessä. Piti vain yrittää ymmärtää ymmärtämätöntä. Täytyi etsiä vastausta, ehkä joku viisaampi osaisi selittää. En löytänyt tyydyttäviä selityksiä. Jotain kirkastui salatusta Jumalasta ja ihmisen tietämisen rajoista. Toivo on kallis lahja, se istuu lujassa, vaikka usko horjuu, Esa Lipasti toteaa.

Vaikeudet vahvistavat ja yhdistävät

Lipasti ei osaa sanoa, kasvaako avioliiton rakkaus omaishoitajuudessa, mutta ainakin se säilyy ja muuttuu muotoaan.

– Meillä on Irjan kanssa selainen kovan koulun käynyt teinirakkaus, joka vei mukaansa.

Minä olin abiturientti lukiossa, kun Irja tuli sairaanhoito-opistoon Seinäjoelle, Esa Lipasti muistelee.

Seurustelu alkoi heti, kirjoitusten jälkeen hän meni Ouluun armeijaan, sitten opettajaksi Jalasjärvelle, odottelemaan Irjan valmistumista.

– Sitten meidät vihittiin avioliittoon ja lähdimme Helsinkiin, Irja töihin ja minä opiskelemaan.

Vanhin poika Jarmo syntyi, ja töitä tehtiin lukujen lomassa. Silloin ei ollut opintotukea, oli vain opintomaksuja.

– Vaikeudet vahvistivat meitä, yhdessä tehtiin ja yhdessä selvitettiin. Olin talonmiehenä, tuntiopettajana, yövartijana, painamassa Helsingin Sanomia ja nuorisotyöntekijänä. Se oli vaativaa aikaa, Lipasti hymähtää muistoilleen.

Seuraajiksi kutsuttu ja valmistettu

Opinnot kuitenkin sujuivat, ja hänet käytiin pokkaamassa paperin töihin Lahteen, josta sai sitten pappisvihkimyksen Tampereella.

– Irja on ollut hyvä puoliso, hän säilytti ammattitaitoansa lyhyillä viransijaisuuksilla, kunnes sitten Pieksämäellä toimi välillä opetustyössä laitoksen oppilaitoksissa sekä satapaikkaisen vanhusten hoitoyksikön vastaavana hoitajana. Minua on ymmärretty, hoidettu, etten sanoisi passattu ja olen iloinen, että minä nyt voin vuorostani hoitaa ja auttaa häntä. Hän on rakastettava kaikessa avuttomuudessaan, muistamattomana ja sokeudessaan. Jumalan lapsi.

Jaakko Heinimäki kirjoittaa hyvän ihmisen ongelmana pyhimyksistä, poikkeusyksilöistä, että koska heillä oli se uskomus, että kristinusko on niin hyvä, että olisi hienoa, jos se olisi totta. Ja niin he sallivat elämästään tehtävän laboratorion, jossa se olisi totta!

– Sellaisiksi ei meistä ole, mutta voimme kuitenkin yrittää jäljitellä heitä. Seuraajiksi meitä kutsutaan ja valmistetaan. Kukko ei laula käskemällä, eikä rakkauteen meitä komennella.

Se vain on suurta lahjaa, josta saamme iloa ja kiittää, Esa Lipasti toteaa.

Raimo Peräkylä Oy
MAARAKENNUKSEN LAADUNVALVONTA & TESTAUS
raimoperakylaoy.fi

WWW.TOSIMIES-LEHTI.FI

Uutuus!
Keto-100 KARATE
Kuvassa Japanin vientimalli

Keto Harvesters
www.kone-ketonen.fi

KONE-KETONEN OY www.kone-ketonen.fi
Kehätie 25 KRISTIINANKAUPUNKI p. +358 207 344 640

TERVEYSPROJEKTI
Karpalo
- tähtää kokonaisvaltaiseen elämäntapamuutokseen

Terveysprojekti Karpalo ry -
www.terveysprojektikarpalo.fi

IHMEITÄ tapahtuu tänäänkin

Edellisessä Tosimiehen numerossa kerroimme Pieksämäellä järjestetystä miesseminaarista.

Jutun lopussa mainittiin, että ihmeperanomiset olivat jotain sellaista, mikä puhutteli kaikkia viikonloppuun osallistuneita. Pyhä Henki jätti lähtemättömän vaikutuksen, varsinkin niihin miehiin, jotka poistuivat terveinä sunnuntaina koteihinsa.

Pyhän Hengen läsnäolo

Nyt tutustumme tarkemmin yhteen miesseminaarissa tapahtuneeseen ihmeeseen.

Väinö Ruotsalainen kertoo olleensa salissa kahdestaan seminaarin järjestäjiin kuuluneen Ahti Väisäsen kanssa. Ahti rukoili Väinön olkapäähän puolesta, jonka tämä oli hajottanut pudottaan rakennustelineeltä kotonaan viime vuoden toukokuussa.

Monet lääkärit olivat tulleet siihen tulokseen, etteivät pysty leikkaamaan sitä.

– No minä, joka olen ollut uskossa vasta kolmisen vuotta, luotin ja toivoin, että Herramme minut ehkä joskus parantaa tästä vaivasta? Väinö toteaa.

Hän kertoo käyneensä monessa seurakunnassa rukoiltavana, mutta ei ollut saanut apua vaivansa. Kunnes sitten Pieksämäen Miesseminaarissa tapahtui joi-

tain sanoinkuvaamatonta.

– Rukouksen aikana oli valtava Pyhän Hengen läsnäolo, jota en ole koskaan ennen kokenut. Ahdin käsistä tuli suunnaton lämpö olkapäähänäni, ja minä tunsin miltei leijuvani – mitä muuten kesti viisi päivää. Elikkä olo-tila jatkui vielä kotiin palattuani.

Rukous toimii

Kaiken lisäksi hän kertoo rukoilleensa vaimonsa poskisäryn

▲ Väinö Ruotsalaisen olkapää parani rukouksessa Pieksämäen Miesseminaarissa.

puolesta, ja kuinka ollakaan...

– Totesin minunkin käsissäni kovan lämmön, ja vaimoni särky parani eikä ole palannut – Halleluja! Väinö huudahtaa iloisena.

Käsi on toiminut, Väinöhän ei pystynyt kahvikuppia nostamaan vasemmalla kädellään tuon tapaturman jälkeen. Mutta nyt käsi pelaa, joskin kerkesivät kuulemma vähän voimat häviämään, mutta Väinö lupaa jatkaa jumppaamista.

– Pyhän Hengen ilo ei ole tästä maailmasta. Se on niin valtavaa, että soisin kaikkien kokevan sen, sillä sitä ei pysty selittämään.

Kun Väinö meni Pieksämäellä rukouksen jälkeen aulaan, niin siellä olleet veljet olivat ihmetelleet, mitä hänelle oli tapahtunut.

– Sanoivat että sinun naamasi loistaa ja olet aivan eri näköinen kuin ennen ruokailua. Se säteily johtui Pyhän Hengen läsnäolosta, Väinö Ruotsalainen toteaa.

KUVAUKSET
(kaikki mahdolliset teollisuudesta hautajaisiin) yli 30v kokemuksella.

KASSATALON kuvapörssi
HYVINKÄÄ

PUH. (019) 439 470
WWW.KPFOTO.FI

KARTTULAN APTEEKKI

Kissakuusentie 1
p. (017) 383 1130
ma-pe 9–17, la 9–13

TERVON APTEEKKI

Urheilutie 1
p. (017) 387 2168
ma-pe 8.30–16.30

Hietalahti ja Pojat Oy

BETONIELEMENTIT

Betonielementit
maatalouteen, teollisuuteen ja asumiseen

Hietalahti ja Pojat Oy on perheyritys, joka myy: suoranvillaa, valmiita lautoja ja asentoa laakkeita betonielementtejä.

Hietalahti ja Pojat Oy
Hietalahdentie 46, 69510 Hälsäse
puh. 06 860 5000 • hietalahti.fi

Sopanen!

Varma perustus

Tuliko epävarmuudesta uusi normaali? Sitä tässä olen joutunut pohdiskelemaan kaiken koronahässäkän keskellä. Kaikitietävä ja älykäs ihminen on viimeinkin joutunut sellaisen eteen, ettei kukaan oikeasti tiedäkään. Vaikka asiantuntijat kuinka yrittävät, lopulta käteen jää hyvin vähän. Miksi virus on joillekin vain harmiton pikku flunssa ja toiselle säälimätön tappaja? Miksi joku ei saa oireita juurikaan, vaikka on saanut tartunnan ja toinen joutuu teholle, kun kunto romahtaa? Aivan kuin korona leikittelisi kanssamme.

Monet pelkäävät kuollakseen. Epävarmuus jäytää kuin ruoste. Kuitenkin hämmästyttävän vähän (tai eipä juuri ollenkaan) mediat kehottavat ihmisiä kääntymään Jumalan puoleen tai lukemaan Raamattua, Jumalan sanaa. Sillä kaikista herjoista huolimatta Raamattu ei ole mikään tavallinen kirja tai kirjakoelma. Raamatusta löytyy totuus, joka ei pala tulesakaan.

Näinä aikoina kaikenkarvaiset valheutiset ja salaliittoteoriat leviävät kuin häkä. Hirvittäväntä on nähdä, miten monet uskovaiset ovat näiden juttujen levittäjiä. Täysin kriittikittömästi. Täysin rinnoin. Näitä kuulee ja näkee niin kristillisillä radio- ja tv-kanavilla kuin lehdissä ja netissä. Hämmäntäviä juttuja koronarokotteesta saatavasta pedon merkistä, ”tiettyjen tahojen” salaliitosta, jolla ihmiskunta alistetaan heidän valtaansa, varmaa tietoa viruksen alkuperästä. Ikävintä tässä on, että monet uskovaiset ottavat nämä tosissaan.

Nyt jos koskaan on hyvä muistuttaa itselleen, että kristityillä on varma perustus, joka ei horju minkäänlaisten tilanteiden edessä: Jumalan sana, Raamattu. Olen seurannut silmät pyöreinä, miten jotkut itsensä uskovaisiksi luonnehtivat ihmiset ovat alkaneet vesittää Raamatun ehdotonta auktoriteettia Jumalan ainutkertaisena sanana ja ilmoituksena. Se on ollut selvää jo pitemmän aikaa, että suurin osa suomalaisista pitää Raamatua Kalevalaan verrattavana tarinakokoelmana. Mutta se, että kristitty ei pidäkään Raamatusta totuutena, on jo aika paksua. Mihin silloin usko perustuu? Ei mihinkään.

Pieteri, joka oli silminnäkijätodistaja kirjoittaa kirjeessään: ”Emmehan me seuranneet viekkaasti seipitettyjä taruja, kun teimme teille tiettäväksi Herramme Jeesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan olimme hänen valtasuuruutensa silminnäkijöitä. (2 Piet 1:16) Kuten Johannes, myös silminnäkijä, kirjoittaa: ”Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala.” (Joh 1:1) Ei näitä pysty kukaan ihmisjärjellä selittämään, ainoastaan Pyhä Henki sen tekee. On todella mahtavaa, että meillä, jotka uskomme Jeesukseen, on kaiken epävarmuuden keskellä varma perustus. Jumalan Sana ei muutu, vaikka tilanteet muuttuvat. Siksi kannattaa opiskella, lukea, ahmia Raamattua joka päivä. Rukoillen. Ja jättää vaikka leffa väliin.

Miehuus kadoksissa

Kimmo Janas

Kansainvälisillä areenoilla StarBuck -nimellä tunnettu ammattipainija Michael Majalahti kannustaa miehiä ottamaan heille kuuluvan paikkansa niin perheessä kuin yhteiskunnassa.

© Jarmo Kattila

Michael Majalahden helluntaisaarnaajaisä muutti vaimoineen vuonna 1972 Kanadaan suomalaissiirtolaisten pastoriksi, ja seuraavan vuoden huhtikuussa syntyi Ontarion Timminsissä Michael-poika.

Jo pikkupojasta asti Michael kertoo ihailleensa supersankareita, kuten Hulkia ja Conan Barbaaria. Eipä siis ihme, että miehen tie vei 19-vuotiaana Rocky Mountain Pro Wrestling -liiton kehäkuuluttajaksi ja televisiojuontajaksi. Michaelin oma painiura StarBuck-nimellä käynnistyi vuonna 1994, ja on vienyt miestä jo 22 maahan.

Majalahden perhe palasi Suomeen vuonna 1996 isän ottaman sapattivapaan johdosta. Michael päätti muuttaa vanhempiensa mukana hetkeksi Suomeen, mutta tuo hetki on nyt venähtänyt jo 24 vuoden mittaiseksi.

Taistelua rahapalkkiosta

Suomalaisessa mediassa Michaelin urheilumuotoa kutsutaan showpainiksi, mutta itse hän ei ole samaa mieltä.

– Se on harhaanjohtava kä-

sitys, ja nimike, jonka media on Suomessa luonut lajille sen jenkkiiläisen muodon takia. Itse pidän itseäni ammattipainijana, joka on suora käännös pro wrestler -termistä. Se kuvaa paljon sopivammin sitä, mitä teen. Taistelen ja ottelen rahapalkkiosta, hän kiteyttää.

Eikä laji todellakaan ole mitään esittämistä, showt, siitä ovat todisteena Michaelin saamat kahdeksan aivotärähdystä, kiertäjäkalvon vauriot, nivelsiteiden revähtäminen, hampaiden menetykset jne.

– Lisäksi vasemmassa kyynärpäissäni on ollut krooninen kyynärnivelen tulehdus viimeiset kymmenisen vuotta, hän lisää.

Kyynärpää leikattiin viime marraskuussa ja poistettiin kolmeen kappaleeseen murtunut kyynärjanteen kalkkiutuma, jota mies vielä tähän päivään asti kuntouttaa.

Virtaa riittää

Mutta Michael Majalahti on varsin ehtiväinen mies ja mukana monessa eri aktiviteetissä. Hän on mm. piirtänyt lapsille suunnatun Hevisaurus-yhtyeen hahmot. Tämän lisäksi hän on kokenut

funktionaalinen personal trainer.

– Olen ollut tässä työssä vuodesta 2004 jo 11 eri maassa. Vanhin asiakkaani on ollut 91-vuotias. Olen myös kääntäjä, ja olen kääntänyt kirjoja kuten Nightwishin Marco Hietalan Ruostamaton-elämäkerta, Sonata Arctican tarina sekä Nightwishin kirjasta osan, aina Savonyn ruoanlaittikirjoihin saakka, Michael luetlee.

Hän on myös yksi Suomen käytetyimmistä ääniammattilaisista B2B, B2C ja vientialan natiivin englannin voice-overien saralla.

– Olen myös rokkolista neljässä eri bandissa, kaksi niistä ovat harvemmin tehtäviä projekteja (Supernaut ja Angel of Sodom) ja kaksi ovat vakiokokoonpanoja, joilla keikkailen (Crossfyre ja Stoner Kings).

Taistelua miehisyyden puolesta

Eikä tässä vielä kaikki. Uusin aluevaltaus on SLAM! Pro Wrestling Boot Camp 2020. Leiri, jossa Michael opettaa kahdesti viikossa nuorille miehille ammattipainin jaloa taitoa, kehonkontrollia, itseuria, fokusta ja sitkeyttä.

– Kaikki nämä piirteet kuuluvat miehisyyteen, ja tämä on yksi tapa, jolla taistelen klassisen miehisyyden puolesta. En ole pelkkä painivalmentaja, olen tavallaan suunnannäyttäjälle herroille, life coach ikäänkuin.

Painin lomassa tulee kuulema elämäntilastoja väkisinkin, sillä oma esimerkki puhuu kovemmin kuin tuhat sanaa. Mies tarvitsee taisteluareenan.

– Se on vaan näin. Ilman sitä, emme voi miehinä hyvin. Sielussamme asuu soturi. Jokainen terve mies tunnistaa tämän. Sitä minä vain jalostan ja autan muita löytämään sen itsestään. Se tekee hyvää miehen sielunmaailmalle, että tulee perusasioiden kanssa sinuksi, Michael toteaa.

Tässä yhteydessä tulee mieleen legendaarinen Chuck Norris, joka kouluttaa Teksasissa syrjäytyneitä nuoria miehiä taistelulajeissa eli vetää nämä pois kaduilta.

▼ Michael Majalahden viesti suomalaisille miehille on hyvin yksinkertainen: "Man up or die off!" Voisiko sen paremmin enää tiivistää?

© Kimmo Janas

– Chuck Norrikselta puheen ollen, entinen karate-senseini nimeltä Darren McGuire Sudburyssä, Ontariossa kertoi minun kehoni elekielen olevan hyvin samankaltainen kuin Norriksella vuonna 1995-1996, Michael huomauttaa.

Pehmokristillisyyden ei sytytä

Kansainvälisen kristillisen miestyöorganisaation, Christian Men's Networkingin slogan on, että todellinen miehuus ja Kristuksen kaltaisuus ovat synonyymeja. Mitä mieltä?

– Jos jonkun Jeesus on itkevä ja suvaitseva pehmomies, silloin en jaa samaa näkemystä eikä se resonoi miehisyyden kanssa. Jos Juudan Leijona, proaktiivinen suorapuhuja, ankaran fyysisen kunnan omaava ja muita parem-

© Markko Simonen

– Tunnustan Kristuksen suullani Herakli ja uskon sydämessäni, että Isä Jumala on Hänet herättänyt kuolleista, kuvaili Michael Majalahti omaa suhdettaan Jumalaan. – Rukoilen joka päivä, ihan kuin puhuisin vieressä olevalle kaverille. Pyrin elämään niiden periaatteiden mukaan, jotka olen ymmärtänyt oikeiksi. En tuputa, ennemminkin elän todeksi tekojen ja mielialani myötä.

paan elämään haastava Jeesus on miehisyyden perikuva, niin silloin kuulostaa jo järkevämmältä, Michael Majalahti kertoo. "Olen tullut tuomaan miekan", Kristus sanoi. Pehmokristillisyyden ei sytytä Michaelia lainkaan, eikä nykyinen kirkon ja seurakunnan tila tarjoa hänelle yhtään mitään,

valitettavasti.

– Nyky-yhteiskunnassa tarvitaan kipeästi voimakkaita miehiä, sillä Jumala loi ensiksi Aatamin ja teki hänestä herran yli kaiken luodun, ja siksi myös mies on vaimon pää. Tämänkaltaisen miehisyyden on se, joka puuttuu kokonaan nykyisestä

– SLAM! Pro Wrestling Boot Camp 2020. Leiri, jossa Michael opettaa kahdesti viikossa nuorille miehille ammatipainin jaloa taitoa, kehonkontrollia, itsekuria, fokusta ja sitkeyttä.

länsimaisesta yhteiskunnasta, ja siksi meidän kulttuurimme on luhistumassa. Mies on luo-

© Markko Simonen

– Painimatoilla Michael on huomannut, että todellisia alfoja löytyy kaikista eri kansakunnista, joskin harvassa. Hänen mielestään Japanissa on ollut ehkä enemmän kunniallisia tosimehiä.

tu johtajaksi, ja jos mies ei täyty asemaansa ja kannan vastuutaan, kaikki menee pilalle, Michael painottaa.

Nykymies on täysin kateissa

Feminismi on tehnyt Michael mielestä hirveää jälkeä yhteiskunnassa, ja miehet ovat antaneet periksi, antaneet sen tapahtua.

– Miehet ovat nykyään koulutetuja, munattomia ja arkoja. Nyrkki oltaisiin voitu laskea pöytään aikaisessa vaiheessa, kun koko homma puhkesi kukkaan, mutta ei. Annoimme mennä, ja tässä sitä nyt ollaan.

Nykymies on hänen mukaansa aika lailla kesytetty kautta länsimailman. Länsimainen nainen ei enää kunnioita länsimaista miestä. Tätä saa pettää ja pelata tämän kustannuksella, ilman mitään seuraamuksen pelkoja. Tielastot ja media todistavat tämän.

– Mikään suhde juurikaan ei

kestä, lapset eivät tiedä ovatko lintuja vai kaloja vai yksisarvisia, ja on enemmän mielialaongelmia kuin koskaan. Miehen pitäisi nousta vastuulliseksi johtajaksi, jolle on turha lässyttää. Herran pelko olisi palautettava koteihin ja yhteiskuntaan, Michael jyrähtää.

Miesluolat, ns. Man Cavet, ovat hänen mielestään vitsi.

– Ennen mies oli kuningas omassa talossaan ja hän varjeli perhettään sillä tietoisuudella. Tänään, mies on täysin kateissa. Naisten on ymmärrettävä, että heidän vallankäyttönsä ja paine ei ole johtanut mihinkään hyvään, sillä ne aidot alfaurokset ovat nyt harvassa vähemmistössä. Myös se, kuinka mies kokee oman miehuutensa ja sen voiman, heijastuu makuuhuoneen puolella, missä tunnetusti nainen haluaa, että mies vie kunnan ottein. Biologia ei valehtele, ja puu tunnetaan sen hedelmistä. Man up or go extinct!

© Kimmo Janas

www.kuumailmapalloonalle.fi
info@careaction.fi

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA JA RAHAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, nestekaasua, öljyä ja käyttövettä kiinteistöissä. Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

Useita Raamattuun liittyviä kirjoituksia kirjoittanut Jari Iivanainen kertoo pitkän prosessin alkaneen uskoontulostaan vuonna 1983.

Jari Iivanainen muistelee, että kukaan ei puhunut hänelle uskonasioista, mutta hän sattui löytämään Lahden pääkirjastosta Anne Sandbergin kirjan ”Matka näkymättömään maailmaan”. Kirjassa oli taivas- ja helvettikuvauksia, jotka vaikuttivat häneen voimakkaasti.

– Luin tuota kirjaa, muuta hengellistä kirjallisuutta sekä Raamattua, ja jossain vaiheessa ymmärsin olevani uskossa. Tarkkaa pelastumisen hetkeä en osaa sanoa, mutta se tapahtui vuoden 1983 aikana.

Kysymys epäuskosta

Iivanainen myöntää joutuneensa kamppailemaan pitkään mm. pelastusvarmuuden sekä Raamatun luotettavuuden kanssa. 1980-luvulla oli tiedotusvälineissä usein esillä mm. tunnettu liberaaliteologi Heikki Räisänen, jonka opetukset saivat Iivanaisen epäilemään Raamatun luotettavuutta. Hän selvisi kuitenkin niistä karikoista, kun alkoi itse tutkia aihetta tarkemmin.

– Nyt näen, että Raamattu on täysin luotettava historiallisesti, ja liberaaliteologit itse ovat hengellisen sokeuden vallassa. Vaikka he pitävät itseään viisaana ja tieteellisenä, on kysymys ainoastaan heidän epäuskostaan, Jari Iivanainen toteaa.

Pitkä prosessi

Hän kertoo yrittäneensä saada jotain kirjallista tuotetta aikaiseksi melko pian uskoontulonsa jälkeen, mutta siitä ei tullut mitään.

– Tekstini olivat onnettomia tekeleitä, koska en ollut siinä vaiheessa vielä kunnolla perehtynyt kirjoitettaviin aiheisiin, ja koska lisäksi olen verbaalisesti melko heikkolahjainen, Iivanai-

Ateistista Raamatun tutkijaksi

nen tunnustaa. – Ymmärtääkseni olen lahjakas nimenomaan siinä mielessä, että menen suoraan asiaan, enkä jaarittele turhia. Osaan ottaa kirjoittamisessa esille olennaisimmat asiat ja perustella niitä, ja se on mielestäni vahvuuteni.

Jari Iivanainen kertoo olleensa uskossa lähes 20 vuotta, ennen kuin sai aikaiseksi kelvollisia ja luettavia tekstejä. Niitä alkoi vähitellen tulla yhä enemmän, ja niitä hän on laittanut omalle kotisivulleen nettiin sitä mukaa, kun niitä on valmistunut.

Syvällistä opetusta

Iivanainen muistelee saaneensa profetioita noin 30 vuotta sitten, eli kauan ennen kuin oli kunnolla ehtinyt aloittaa kirjoittamisen. Nämä muiden kautta saadut profetioiden olleet vahvistuksia hänen työlleen.

– Eräässä profetiassa sanottiin: ”Tutki, opiskele, lue... tuki, opiskele, lue... minä voin käyttää sinun lahjojasi...” Samoin eräässä toisessa profetiassa sanottiin, että saan jakaa syväl-

listä opetusta. En itse näe, että kirjoitukseni olisivat mitenkään erikoisia, mutta kyllä jotkut ovat antaneet myönteistä palautetta, sekä sanoneet, että niissä on syvällistä opetusta. Tästä tietysti moni voi olla eri mieltä.

Valheet paljastuvat

Syvälliseen Raamatun tutkimiseen on vaikuttanut paljolti Iivanaisen oma tausta. Ennen uskoontuloaan hän oli ateisti ja evoluutiouuskova, ja juuri tämä alue on kiehtonut uskoontulon jälkeen.

– Ajattelin jo aika varhain tulvani uskoon, että haluan kirjoittaa sen verran vakuuttavasti, että sillä pystyy kumoamaan kaikki väärät ja valheelliset ajatusrakennelmat liittyen evoluutioteoriaan, miljooniin vuosiin ja muihin ateistisiin päätelmiin, joihin ennen uskoin. Nykyään näen niiden olevan valheita, taruja ja satuja.

Jari Iivanainen ei väitä tässä täysin onnistuneensa, mutta pyrkineensä siihen suuntaan.

– Olen ajatellut, että kun val-

heet paljastuvat, niin ihmisten on helpompi kääntyä Jumalan puoleen. Lisäksi uskovat, jotka kamppailevat näiden asioiden kanssa, voivat saada vahvistusta uskolleen Jumalan luomistyöstä.

Taistelua luomista vastaan

Iivanainen huomauttaa, että monet saattavat luopua Jumalasta ja Jeesuksesta, koska uskovat evoluutioteorian kumoavan Raamatun opetuksen luomisesta.

– Jos he ymmärtävät, että Raamattu on luotettava historiallisesti ja myös luomisen osalta, ei tällaista luopumusta tapahdu niin herkästi, hän painottaa.

Evoluutioteoria ei ole ainoa asia, josta hän on kirjoittanut.

– Minua ovat kiinnostaneet suuresti myös kaikki muut vastaväitteet, joita ihmisillä on jumalauskoa ja Jeesusta vastaan.

Jari Iivanainen on kirjoittanut nettisivullaan esimerkiksi yhteiskunnassa vallitsevista ajatusrakennelmista, kuten seksuaalisyksymyksistä, suurista uskonnoista, uskonnollisuudesta sekä yleensä ajatusrakennelmista,

jotka vievät ihmisiä pois päin Jumalasta. Hän kertoo ottaneensa näitä asioita esille ja pyrkinyt esittämään niiden ajatusrakennelmien valheellisuuden tai vahingollisuuden. Hän on kirjoittanut myös asioista, jotka ovat tärkeitä seurakunnassa, kuten rukous, oikea ja väärä johdatus sekä lakihenkisyys ja pelastusvarmuuden puute.

Aihepiirit tutuksi

Yksi Iivanaisen uusimmista kirjoista, ”Sana tutuksi -hakusana-kirja” syntyi aluksi nettiversiona ja varsinainen kirja ilmestyi paljon myöhemmin. Tämä kirja koostuu pelkästään Raamatun jakeista, eikä siinä ole yhtään Iivanaisen omia kirjoituksia paitsi laatimansa otsikot. Hän on ryhmitellyt jakeet aihepiireittäin, ja siinä mukana useimmat Uuden testamentin jakeet sekä Vanhan testamentin puolelta useimmat käytettyjä jakeita. Nämä jakeet ovat kirjassa kokonaan kirjoitettuina eli niissä ei ole pelkkiä viittauksia Raamatun jakeisiin vaan myös itse jakeet.

– Olen ajatellut, että kun ihminen tutustuu Raamattuun aihepiireittäin, oppii hän tätä kirjaa paljon syvällisemmin. Ainakin itse pidän tätä mielenkiintoisena tapana tutustua Raamatun teksteihin. Lisäksi, jos esimerkiksi sananjulistaja etsii johonkin aihepiiriin liittyviä jakeita, voi tästä kirjasta olla apua. Hän voi nopeasti löytää tarvitsemansa Raamatun jakeet.

Hengellistä sokeutta

Luomiskertomus ja Jumalan luomistyö ovat yksi Raamatun tärkeimmistä aiheista. Iivanainen huomauttaa, ettei Raamattu ala Jeesuksen sovitustyöstä vaan se alkaa luomisesta. Eli jos ihmiset eivät ymmärrä, että Jumala on olemassa ja Hän on luoja, on heidän usein silloin vaikea uskoa, että Jumala on myöskin tuomari ja vapahtaja Jeesuksen kautta. Siksi Jumalan ymmärtäminen luoja on erittäin oleellinen asia.

– Monet ateistitkaan eivät tiedä, miten heikolla perustalla ateistiset maailmansynty- ja elämänsyntyteorioiden ovat. Use-

at tunnetut tiedemiehet ovat myöntäneet suoraan, etteivät he tiedä, miten galaksit, tähdet, aurinkokunta sekä elämä ovat syntyneet. He ovat umpikujassa näiden asioiden suhteen, koska niiden puolesta ei ole kunnon todisteita.

Joissakin kansantajuissa kirjoissa saatetaan Iivanaisen mukaan selittää niiden synty itsestään, mutta nämä ovat vain naturalistisia satuja, joita kuka tahansa voi sepittää. Tosiasiasia näitä asioita ei ole koskaan todistettu. Samoin useat tunnetut paleontologit ovat myöntäneet, ettei fossiileissa ole nähtävissä asteittaista kehitystä, joita Darwinin teoria vaatii. Pikemminkin todisteet viittaavat selvästi luomiseen, jossa sekä taivaankappaleet että eläimet ja kasvit luotiin heti valmiiksi, kuten Raamattu osoittaa.

– On tärkeää painottaa, että kaikki ateistiset tiedemiehet ovat hengellisen sokeuden vallassa, ja monet turhaan seuraavat heidän väärää käsityksiään. Mielestäni yksi selvimpiä esimerkkejä hengellisestä sokeudesta on alkuräjähdysteoria. Tiedemiehet uskovat, että kaikki alkoi nuppineulaa pienemmästä tilasta tai tyhjästä. Tämä on kuitenkin aika uskomaton juttu. Se on samantapainen asia, kuin jos joku nykypäivänä väittäisi ja sanoisin:

”Minulla on tulitikkurasia, josta tulee esille miljoonia galakseja, satoja miljoonia tähtiä, lentäviä ja visertäviä lintuja, kiviä ja kallioita, ihmisiä, korkeita puita, hypyviä kenguruja, isoja norsuja, kaloja ja meri niiden ympärillä sekä hyvältä maistuvia mustikoi- ta ja banaaneja. Sinun tulee vain uskoa minun väitteeseeni, että kaikki nämä asiat tulevat esiin tästä tulitikkurasiasta”, Jari Iivanainen hymähtää.

– Mielestäni tällaisissa ajatuksissa ja teoriassa ei ole järkeä, ja se osoittaa selvääkin selvemmin, miten ”tämän maailman jumala on sokautunut” nämä tiedemiehet, kuten Paavali kirjoitti toisessa Korinttolaiskirjeessä.

Löydä pelastusvarmuus

Iivanainen kertoo kamppailleen nuorena uskovana armokysymyksen kanssa nähdessään omat vikansa, mutta ei ymmärtänyt katsoa Jeesukseen. Eli niin kauna kuin ihminen katsoo itseensä pelastuksen asiassa eikä Jeesukseen ja Hänen sovitustyöhönsä, on ihmisen mahdotonta saavuttaa pelastusvarmuutta.

– Monet uskovat kamppailevat tämän asian kanssa, ja sitä varten olen kirjoittanut mm. kirjoituksen ”Löydä pelastusvarmuus”, joka on nettisivuillani. Monet ovat saaneet avun myös Lut-

herin kirjoituksista kuten mm. Galatalaiskirjeen selitys. Armo, joka tulee itseltään Jumalalta ja Jeesuksen sovitustyön kautta, on ainoa mahdollisuus pelastua, koska olemme itsessämme niin puutteellisia, Jari Iivanainen painottaa.

Kestävä rukous

Niin omassa elämässään kuin yhteiskunnassakin hän kertoo odottavansa tapahtuvaksi enemmän Pyhän Hengen voimaa.

– Olen rukoillut ja rukoillut vuosien ajan asian puolesta, mutta aikataulut ovat Jumalan käsissä, Iivanainen huokaisee ja kannustaa kuitenkin kiinnittämään huomiota menneisiin herätyksiin. Niitä on aina edeltänyt kestävä rukous. Meillä on taipumus lannistua, kun mitään ei näytä tapahtuvan, mutta Jeesus ja apostolit opettivat toistuvasti kestävästä rukouksesta. Esimerkiksi Jeesus sanoi Luukaan evankeliumin 18. luvussa, että ”heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä”.

– Joten ei lannistuta, vaan jatketaan rukousta, että ihmiset kääntyisivät Jumalan puoleen, että jumalanvastaiset valheet murtuisivat ja että tapahtuisi enemmän samoja asioita kuin alkuseurakunnan aikana, Jari Iivanainen kehottaa.

PARASITE

Ki-taekin nelihenkinen perhe on työtön ja köyhä. Tulevaisuus näyttää synkältä, kunnes onnellisen sattuman ja ystävän suosituksen ja väärennetyn koulutodistuksen ansiosta perheen vanhin poika Ki-woo onnistuu saamaan työpaikan Parkin perheestä yksityisopettajana. Työpaikka luo toiveita säännöllisistä tuloista.

Näiden kahden perheen ja yhteiskuntaluokan kohtaaminen käynnistää tapahtumaketjun, joka saa katsojan nauttimaan penkkiinsä ja haukkomaan henkeään aina elokuvan viimeiseen sekuntiin asti.

Elokuva lähtee rauhallisesti liikkeelle ja saa lähinnä koomisia pirteitä Ki-Taekin perheen hankkiessa varsin mielenkiintoisia keinoja käyttäen itselleen työpaikat rikkaasta perheestä.

Ja juuri kun on tottunut rauhaansa menoon, tulee yllättävä juonenkäännös, joka on toteutettu erittäin fiksulla tavalla, ei olisi voinut edes kuvitella, että niin kävisi.

Kun ensisäikähdyksestä on selvinnyt ja ajattelee, ettei enää mitään jännittävää tapahdu, elokuvan loppu onkin todella vielä asteita jännittävämpi.

Elokuva loppui erittäin hyvin, koko ajan tuli jotain uutta, mutta sopi kuitenkin elokuvan juoneen hyvin. Loppuhuipennus saa katsojan mielessä syntymään monia erilaisia mielleyhtymiä.

Hyvää vaihtelua Hollywood-elokuvien tulvaan. Samaan elokuvaan on saatu mahtumaan monien eri genrejen palasia; on komediaa, jännitystä ja jopa kau-

hua.

Eteläkorealainen ohjaaja Joon-Ho Bong on tunnettu elokuvistaan Okja (2017), Snowpiercer (2013) ja Barking Dogs Never Bite (2000). Parasite voitti Cannesin elokuvajuhlien pääpalkinnon, Kultaisen palmun keväällä 2019. Elokuva on palkittu myös parhaan vieraskielisen elokuvan Golden Globe-palkinnolla sekä neljällä Oscar-palkinnolla, mukaan lukien parhaan elokuvan palkinto ensimmäisenä vieraskielisenä elokuvana koskaan. Eivätkä palkinnot todellakaan ole tulleet turhaan, sen verran vangitseva – ja poikkeuksellinen – Parasite on.

Kimmo Janas

PARASITE

Käsikirjoitus: Joon Ho Bong, Jin Won Han
Ohjaus: Joon-ho Bong
Näyttelijät: Kang Ho Song, Sun Kyun Lee, Yeo Jeong Cho, Woo Shik Choi, So Dam Park, Jung Eun Lee, Hyae Jin Chang
Kesto: 131 min
Valmistumisvuosi: 2019

THE GREAT WAR

Eletään ensimmäisen maailmansodan viimeisiä päiviä. Saksa on allekirjoittanut antautumisilmoituksen ja rauhan on tarkoitus astua voimaan pian. Rauhan koettaessa liittoutuneiden valtaamat alueet luovutetaan Ranskalle, josta syystä saksalaiset joukot tekevät kaikkensa saadakseen viimeisinä tunteina mahdollisimman paljon alueita itselleen.

Luutnantti William Rivers johdattaa joukkonsa läpi vihollislinjan paikantaakseen ja pelastaakseen kadonneen, mustista sotilasta koostuneen joukkueen.

I maailmansodan syttyessä USA:ssa oli neljä täysin mustaa rykmenttiä, joista osaa kutsuttiin myös buffalosotilaksi. Noin 380 000 afroamerikkalaista sotilasta taisteli sodassa, mutta nämä rohkeat mustat soturit olivat amerikkalaisille päätöksentekijöille ongelma. Ranska puolestaan suhtautui heidän avukseen lähetettyihin mustiin joukko-osastoihin kiitollisuudella, ja 171 afroamerikkalaista palkittiin Ranskan kunnialegioonan mitalilla.

Onnistuakseen tehtävässään ja selviytyäkseen ensimmäisen maailmansodan kauhuista, taisteluväsymystä potevan luutnantti Riversin pitää saada keskenään eri rotuiset miehet puhaltamaan yhteen hiileen ja taistelemaan toistensa puolesta.

Rasismin vastainen elokuva puolustaa paikkaansa ja herättelee varmasti katsojissa ristiriitaisiakin tunteita.

Toteutus kuitenkin hieman ontuu ja poikkeaa reippaasti aikaisemmista I maailmansotaa kuvaavista elokuvista. Vaikka taisteluita käydään Ranskassa, tuntuu kuin sotilaat käyskenteleisivät suomalaisessa syysmetssä. Taistelukohtaukset eivät tunnu aidoilta; saksalaisia sotilaita suolataan kukkulan rinteille, mutta verta ei näy missään. Toisaalta jenkkien hyökkäykset vaikuttavat pikemminkin jolkuttelulta kuin vihollisluotien

väistelyltä.

DVD:n kanssa ratsastetaan Ron Perlmanin (Hellboy) ja Billy Zanen (Mustanaamio) osuuksilla, mutta kyseessä on aika rankka markkinointivedäty. Kyseiset kaverit nimittäin esiintyvät pienissä sivuosissa, eivätkä nouse ainakaan roolisuositustensa puolesta mitenkään esille.

Mutta kyseessä lienee varsin pienellä budjetilla toteutettu elokuva, jossa sanoma – varsinkin Black Lives Matter -mielenosoitusten aikaan – on tärkein, eikä niinkään toteutus.

Kimmo Janas

THE GREAT WAR

Käsikirjoitus: Steven Luke
Ohjaus: Steven Luke
Näyttelijät: Bates Wilder, Hiram Murray, Ron Perlman, Billy Zane, Edgar Damatian
Kesto: 108 min
Valmistumisvuosi: 2019

Lähetystyötä Korkeimman suoja

Kimmo Janas

Eläkepäiviään Kokemällä viettävä Mauri Kuokkanen on tehnyt vaimonsa Marjatan kanssa pitkän päivätyön Kenian lähetyskentillä, josta todisteena on tammikuussa ilmestynyt elämäkertakirja.

Mauri Kuokkanen syntyi Räisälässä, Karjalassa vuonna 1936 ja päätyi kahden evakkoretken jälkeen Kokemäelle. Juuri ennen asepalvelukseen lähtöä tapaa Marjattasta tuli rouva Kuokkanen marraskuussa 1957. Rukoilevaisuustustainen Marjatta oli tosin rukoillut tulevan miehensä olevan pappi, mutta hyvin on Mauri kuulemma suorittanut tehtävästään jo 63 vuotta ilman pappisvihkimystäkin.

– Me teimme tavallaan suullisen avioehdon, että kotonaamme luetaan Jumalan Sanaa, rukoillaan ja käydään säännöllisesti kirkossa, huomauttaa Marjatta Kuokkanen.

Lähetystyö kiinnosti

16.1.1959 pariskunta polvistui kotonaan ja pyysi syntejään anteeksi. Uudestisyntymisen myötä kumpikin sai lähetystyön sydämelleen, joskin kului kuutisen vuotta, ennen kuin pariskunta edes puhui siitä toisilleen.

Saman vuoden lokakuussa perhe kasvoi Reijo-pojalla ja vuonna 1962 vielä Riitta-tyttärellä.

Muutettuaan Poriin Kuokkasen liittyivät Porin helluntaiseura-

rakuntaan, ja Mauri alkoi vetää poikapiiriä. Muutaman vuoden kuluttua oli vuorossa paluu Kokemäelle, jossa Mauri käynnisti lähetyspiirin.

Vaikka kummallekin oli halu lähteä lähetystyöhön, ja Englannissa oli ehditty jo käydä kieltä oppimassa, kohdemaasta ei ollut vielä mitään tietoa.

– Asia kuitenkin vaivasi minua sen verran, että ollessani Karvialla vuonna 1970 puhujamatkalla, polvistuin majapaikassani sängyn viereen ja rukoilin, että etkö sinä Jumala vois ilmoittaa, mihin me olemme menossa. Kuulin pehmeän,

lempeän miesäänän sanovan: ”Se on Kenia”. Samaan aikaan sängyn taakse seinälle ilmestyi kuin piirtoheittimellä kirjoitusta, jota en ymmärtänyt, muistelee Mauri Kuokkanen. Vasta monta vuotta myöhemmin paljastui kirjoituksen olleen arabiaa.

Pioneerina islamilaisrannikolla

Seuraavana vuonna Kuokkasen lähtivät ensimmäiselle komennukselleen Keniaan, jossa asuivat aluksi puoli vuotta lähetyspioneerit Åke Söderlundin talossa, ennen kuin muuttivat vuokraamaansa taloon Elbur-

gonissa.

– Åken luona viettämämme aika oli mukavan pehmeä laskeutuminen uuteen maahan ja tehtävään, lisää Mauri.

Vuonna 1979 Kuokkasen siirtyivät Kenian islamilaiselle rannikkoalueelle ensimmäisinä suomalaisina helluntailähetteinä.

– Toiminta rannikolla poikkesi voimakkaasti muusta maasta. Se oli hikeä ja kyyneleitä, jos vain ilmaista, muistelee Mauri.

– Kun asetuimme Mombasaan, sen väkiluku oli 600 000 asukkaan paikoille, tänä päivänä se ylittää jo miljoonan. Väestö oli hyvin kirjavaa; oli arabeja, intia-

laisia, eri kansallisia heimoja jne.

Muslimit olivat myös jalkautuneet voimakkaasti jakamaan omaa sanomaansa.

– Monesti me evankelioimme kadun toisella puolella ja toisella puolella katua muslimit tekivät omaa julistustyötä.

Jokaiseen lentolehtiseen ja Raamattuun oli leimattu yhteystiedot paikallisesta kokouspaikasta, kokousajat ja tervetulo-toivotukset.

Mauri keskittyi opetukseen raamattukoulussa, kun taas Marjatta evankelioitiin kaduilla.

Neuvoa antavana veljenä

Kenialaisessa kulttuurissa miehet ovat kuninkaita ja naiset palvelijoita, työmyyriä ja lasten synnyttäjiä. Marjatta alkoi järjestää perheseminaareja, joissa opetti naisia ja Mauri puolestaan avasi miesnäkökulmaa perheen miesjäsenille. Toisaalta siihen aikaan ei raamattukoulussakaan ollut yhtään naista, vaan kaikki oppilait olivat miehiä.

Maurin työnäkö oli paikalliseurakunta, sen itsekannattavuus ja itsemääräämisoikeus. Työhön kuului myös useampienkin kirkkojen ja rukoushuoneiden rakentaminen. Keniassa ei suomalaista lähetysseurakuntaa ollut minkään seurakunnan pastorina eli työntekijänä. Mauri Kuokkanen lienee ainoa suomalainen lähetystyöntekijä, joka on valittu seurakunnan vanhemmistoon.

– Yllätyksekseni sekä raamattukoulun että kirkkokunnan johtaja esitti, että tulisin hänen seurakuntaansa ns. neuvoa-antavaksi vanhimmaksi.

Nyt eläkepäivinä Mauri on ollut jo 14 vuotta Porin helluntaiseurakunnan vanhemmiston ja hallituksen jäsen ja kuulunut toistakymmentä vuotta Satakunnan edustajana ns. Neuvoa antaviin veljiin, joka käsittelee herätyksellisten ongelmallisia asioita.

Koskettavia muistoja

Keniaa Kuokkasen vietti viisi kautta vuosina 1971-1996. Mutta maassa on pariskunta vierailut useita erimittaisia jaksoja vielä eläkevuosinaan.

– Siellä on vielä paljon vanhoja tuttuja ja kansallisia työvereita, joita on mukava tavata.

◀ Mauri toimi isäntänä piispa Zebedi Mainan Suomi-vierailulla.

Aina tulee vastaan joku, joka muistelee, mitä olen opettanut hänelle raamattukoulussa. Ja esimerkiksi vasta viime viikolla soitti piispa Zebedi Maina, joka on vierailut monesti täällä Suomessakin ja kyseli kuulumisia, naurahtaa Mauri.

Positiivisia muistoja Kuokkasilla on kaikista sikäläisistä seurakunnista ja työntekijöistä. Vahvimmat muistot ovat vuoden 1980 alusta Somalian rajal-

ta Mpeketonista. Koko työalue Somaliasta Tansaniaan ja pitkälle Ylämaahan Nairobin suuntaan oli luovutettu Kuokkasille.

Paikalliset eivät viljelleet ja elivät hyvin luonnonvaraisesti, mutta olivat esittäneet toiveen saada koneita viljelyn käynnistämiseksi.

Presidentti Jomo Kenyattan vierailun seurauksena Ylämaasta tulille maanviljelijöille jaettiin pieniä maapalstoja villistä

luonnosta raivattavaksi. Muutaneiden joukossa oli kolme evankelistaa ja parikymmentä uskovaista.

Ensimmäiset tilaisuudet pidettiin puun alla, mutta pian tuli ajankohtaiseksi rakentaa kirkko. Paikalliset paaluttivat paljon piirustuksia isomman alueen kirkon perustuksiksi luvaten väkeä kyllä tulevan, kunhan Mauri vaan opettaa heitä. 600-hengen kirkko jäi nopeasti pieneksi. Uusi kirkkorakennus rakennettiin myöhemmin, johon sopii 3500 kuulijaa. Tämä tapahtui Maurin eläkepäivinä, jolloin Krista ja Reijo jo olivat vastuussa rannikon työstä. Mieleenpainuviin vihkiäisiin osallistui FGCK kirkon johdon lisäksi Mauri ja Marjatta Kristan ja Reijon kanssa. Uuden kirkkorakennuksen vihki käyttöön FGCK:n johto Maurin ja Reijon kanssa, sekä kansainväliset sponsorit.

– Näky oli vahvasti mieltä kohottava, kun muistaa alkuaikojamme alueella. Ja mikä koskettavinta, meille on kiitokseksi rakennettu sinne 2-kerroksinen vanhuuden koti, jota meidän piti lähteä katsomaan viime vuonna, mutta USA:n ja Britannian suur-lähetystöt ilmoittivat alueen korkean riskin alueeksi rauhatomuksien johdosta.

Perheen poika Reijo vaimonsa Kristan kanssa jatkoi Kenian lähetystyötä vanhempiensa jälkeen.

Hengen lähtö lähellä

Kenia-vuosina sattui ja tapahtui paljon, mutta yksi Kuokkasia järkyttäneimpiä tapahtumia oli, kun he heräsivät elokuussa 1994 poikkeuksellisen kovaan meteeliin yöllä puoli kahdelta.

– Kun katsoimme ikkunasta, näimme 12 miehen kiertävän taloa ja hokevan jotain, Mauri muistelee.

Käsissään miehillä oli erilaisia aseita ja kilpien tapaiset suojuksset perheen koiria vastaan. Het-

◀ Mauri esittelee viidakkoveistä, jollaisella häntä ja Marjattaa pahoindeltiin Keniassa vuonna 1994.

► ken kuluttua helähtivät usean ikkunan lasit rikki ja ovia alettiin murtaa. Rosvot ilmoittivat haluavansa rahaa, mutta eivät olleet tyytyväisiä Maurin ikkunasta ojentamiin rahoihin.

Pimeässä Mauri huomasi jonkun liikkuvan olohuoneesta johdossa käytävässä, ja hetken kuluttua hän tunsi päässään kovan iskun. Seuraavaksi mies suuntasi Marjatan huoneeseen, missä löi tätä puunuijalla päähän vaatien koruja itselleen. Jonkun ajan kuluttua mies löi Marjattaa vielä viidakkoveitsen lappeella kasvoihin. Runsaan tunnin kuluttua miesjoukko poistui paikalta ryöstösaaliinsa kanssa. Paikalle hälytetyt poliisit saapuivat vasta aamunkoitteessa

– Samaan aikaan oli käynnissä maailmanlaajuinen rukousta-pahtuma, joka varmaan osaltaan auttoi tilanteen selviämässä, Mauri toteaa.

Marjatta työsti tapahtumaa puhumalla, kun taas Mauri piti tuskan sisällään runsaat 7 vuotta, kunnes osallistui piispan illallisille ja vietti yönsä tuossa samaisessa talossa.

– En puhunut kenellekään mitään, mutta kiersin kaikki ikkunat ja pesuhuoneessa oli vieläkin jäljellä lasinsiruja roistojen rikkomasta ikkunasta. Menin nukkumaan ja nukuin niin sikeästi kuin vaan voi nukkua. Mieltäni vaivannut huoli jäi sille tielle, eli vaati palaamista tekopaikalle, hän kertoo ja lisää: – Jumalan varjeleva käsi oli mukana, ja suuri kiitollisuus Jumalaa kohtaan täyttää sydämeni.

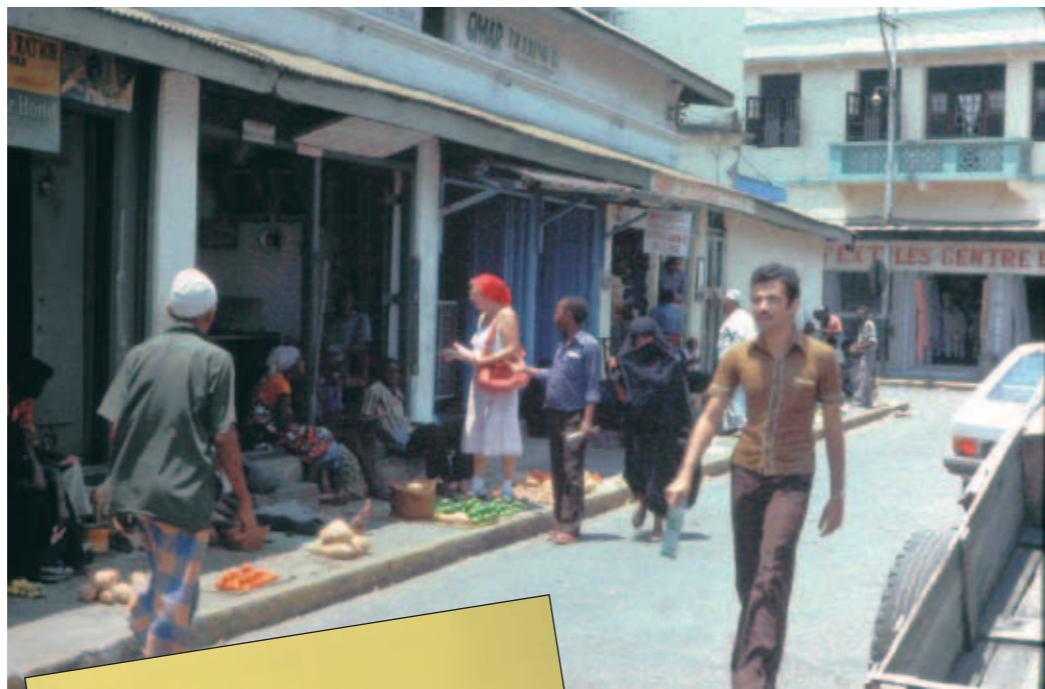
Muistot kirjaksi

Kirjan, oman elämäkerran kirjoittaminen pyöri Maurin mielessä vuosia. Kokemuksia kirjoittamisesta hänelle oli vuosien mittaan kertynyt mm. paikallislehtiin kirjoittamisesta.

Tammikuussa 2015 syntyivät 12 ensimmäistä sivua, ja hanke jatkui vähitellen vuosien mittaan.

– Mutta tuolta peräkkämarista kuului usein huuto, että mitä sinä siellä vielä touhuat, minä haluan ruveta nukkumaan. Minä koetin puolustella, että kun inspiraatio

► Krista, Reijo, Marjatta ja Mauri Kuokkanen kesää vastaanottamassa Kokemäellä.

▲ Marjatta Kuokkanen levittämässä evankeliumia.

iskee, se ei katso kelloa, Mauri naureskelee.

Monta kertaa uhkasi kirjoittaminen myös lopahtaa ajan puutteen takia.

Mutta tämän vuoden tammi-kuun lopulla kirja "Korkeimman suojassa ja Kaikkivaltiaan varjossa" saapui saksalaisesta kirjapainosta.

– Olen suoraan sanoen yllätynyt saamastani palautteesta, joka on palkinnut vaivannäön. Kirjoittaminen ei selvästi ollut hukkaan heitettyä aikaa, Mauri selvittää.

Yksi taka-ajatus kirjan kirjoittamisessa oli, että lukija voisi löytää tiensä Jeesuksen luo.

– Toiseksi tietenkin toivon, että kirjani antaisi rohkeutta elämän ongelmatilanteisiin, hän lisää.

Palautetta onkin tullut niin kirjallisesti kuin suusanallisestikin, ja moni on avannut sydäntään syvällisempäänkin keskusteluun.

Kirja antaakin varsin realistisen kuvan lähetystyöstä ja lähetien kokemista vaikeuksista

Keniassa – mutta toki myös ilon hetkistä sekä Jumalan siunaavan käden läsnäolosta. Tekstin sujuvuutta lisää Mauri Kuokkasen karjalainen huumori, joka pilkahtelee rivien välistä.

Lauluntekijän mukaan maailmamme on miehen maailma, muttei olisi mitään ilman naista. Jokainen lukija voi omassa mielessään määritellä, kuinka suhtautuu lauluntekijän väittämään, mutta se on varmaa, että tällä sivulla lueteltujen naisten rooli oli aikanaan hyvin merkittävä. Ja koska otaksun, että he ovat vuosituhansien ajan jääneet enemmän tai vähemmän miestensä varjoon, lienee korkea aika antaa heillekin hieman palstatilaa.

Saara

Abrahamin vaimo Saara, jota apostoli Pietarikin kehuu omassa kirjeessään, oli **hedelmätön**. Abraham oli rukouksen mies, joten voimme olla varmoja, että Abraham ja Saara eivät vain odottaneet, vaan myös rukoilivat itselleen jälkeläistä. Rukousvastauksen viipyessä Saara – tuolloin vielä nimeltään Saara – antoi orjattarensa Abrahamille vaimoksi ja näin Abraham saiikin itselleen pojan, Ismaelin. Kun orjatar, Haagar nimeltään, huomasi olevansa raskaana, alkoi hän halveksimaan emäntäänsä Saaraa. Mitähän pitäisi ymmärtää Saaran reaktiosta, kun hän alkoi syyttämään Haagarin käytöksestä Abrahamia? Vaikka jäämekin ehkä lopullista vastausta vaille, tiedämme, että Abrahamin luvalla Saara kuritti Haagaria, jonka seurauksena Haagar pakeni, mutta palasi kuitenkin myöhemmin takaisin aiempaa nöyremmällä asenteella. Ja syntyihän se Abrahamin ja Saaran yhteinenkin lapsi – Iisak – toistakymmentä vuotta Ismaelin syntymän jälkeen; tähän ihmeelliseen prosessiin tarvittiin **kaksi uskon sankaria, sekä Abraham että Saara**.

Rebekka

Joku voisi todeta, että tällä pals-

talla mainittujen naisten hedelmättömyys kulki suvussa, sillä myös Iisakin vaimo oli **hedelmätön**. Raamattu kertoo, että **Iisak rukoili** vaimonsa puolesta ja että Herra kuuli hänen rukouksensa, ja hänen vaimonsa Rebekka tuli raskaaksi. Kun kaksospojat – Esau ja Jaakob – tönnivät sitten Rebekan kohdussa toisiaan, totesi Rebekka –tosin toisia sanoja käyttäen– että parempi olisi kuolla kuin nähdä lastensa taistelevan keskenään.

Raakel

Kolmaskin Jumalan valittu -Iisakin ja Jaakobin jälkeen– syntyi perheeseen, jossa rukoiltiin Jumalaa lapsettomuuden tähden. Jaakobin vaimo **Raakel ei** nimittäin **ollut synnyttänyt** ja sanoi Jaakobille: "Hanki minulle lapsia, muuten minä kuolen." Huomaamme Raakelin puheissa samaa draamatiikkaa, kuin aiemmin hänen anopillaan. Tämän ohella havaitsemme aviopuolison vaatineen mieheltään liikoja. Emme voi muuta kuin ymmärtää Jaakobia, kun hän vastasi Raakelille: "Minäkö olen Jumala, joka olen kieltänyt sinulta kohdun hedelmän?" Mutta kuten tiedämme, eipä jäänyt Raakelkaan hedelmättömäksi, vaan **Jumala kuuli häntä** ja avasi hänen kohdunsa." Jälleen kerran rukoukset kuultiin ja syntyi Joosef.

Kuten edellä kirjoitin, onhan se mahdollista, että Saaran, Rebekan ja Raakelin hedelmättömyydessä oli kyse jonkinlaisesta sukurasitteesta, mutta kun sama tapahtui toistuvasti ennen Jumalan suursankareiden syntymää, olen taipuvainen pohtimaan myös muita – ja varmaankin todennäköisempiä – syitä. Ehkäpä oli kyse vain oikeasta jumalallisesta ajoituksesta? Ehkäpä saatana koetti kaikin keinoin estää näiden henkilöiden syntymän? Tai ehkäpä Jumala

halusi osoittaa millainen **voima on rukouksessa**, sillä voimme näin jälkikäteen olla täysin vakuuttuneita esimerkiksi siitä, että Rebekan tuli Jumalan tahdon mukaisesti synnyttää Iisakille jälkeläinen. Tämä Jumalan tahto toteutui, kun Iisak rukoili.

Maanoahin vaimo

Tuomarien kirjassa kerrotaan, kuinka israelilaiset olivat taas tehneet pahaa Herran silmissä ja tämän tähden he olivat joutuneet filistealaisten käsiin. Mutta nyt tuo filistealaisten valtakausi -40 vuotta– oli päättymässä ja Herra tarvitsi israelilaisten joukosta henkilön, joka aloittaisi Israelin vapauttamisen filistealaisten käsistä. Ja niinpä Herra ilmestyi Maanoahin vaimolle, joka oli – yllätys, yllätys – **hedelmätön**. Tuomarien kirjan luku 13 antaa selkeän ymmärryksen siitä, että Maanoah ja hänen vaimonsa olivat nöyriä ja uskonhenkisiä rukouksen ihmisiä ja on sanomattakin selvää, että he olivat rukoilleet itselleen lasta. Heidän **rukouksiinsa vastattiin** ja syntyi Jumalan mies, sankari nimeltä Simson.

Hanna

Efraimin vuoristossa asui aikanaan mies nimeltä Elkana. Hänellä oli kaksi vaimoa, toinen oli nimeltään Peninna – Elkanan lasten äiti – toinen **hedelmätön Hanna**. Elkanan koko perhe saapui toistuvasti Siiloon rukoukseen Herraa ja uhraamaan Hänelle. Ja niin usein kuin he menivät Herran huoneeseen, kiusasi Peninna Hannaa hänen hedelmättömyytensä johdosta. Raamattu kertoo, että erään kerran Hanna, jonka kohdun Herra oli sulkenut, **rukoili Siilossa suuren masennuksen vallassa**. Hän pyysi Herralta poikalasta ja lupasi, että jos Herra häntä kuulisi, hän antaisi lapsen Her-

ran palvelukseen. Hanna sai mitä rukoili ja perheen päästyä kotiin, sai alkunsa suuri Jumalan profeetta Samuel.

Elisabet

Ja vielä meillä on yksi suursankari, jonka vanhemmat – Sakarias ja Elisabet – eivät olleet saaneet perillistä, koska Elisabet oli ollut pitkään **hedelmätön**. Sakarias ja Elisabet luottivat kuitenkin –kuten monet muut ennen heitä– rukouksen voimaan. Ja tässäkin tapauksessa – kuten edellä – ihmisten ja Jumalan tahdotila oli yhteneväinen; Sakarias ja Elisabet halusivat perillisen ja Herra puolestaan tarvitsi miehen oman suunnitelmansa toteuttajaksi. Sakarias ja Elisabet olivat jo kuitenkin tulleet iällisiksi ja Sakariaan ajattelusta päätellen he olivat ehkä jo ainakin osittain – rukouksistaan huolimatta – luopuneet toivosta saada lapsia. Eräänä päivänä kaikki kuitenkin yllättäen muuttui, kun Herran enkeli Gabriel ilmestyi Sakariaalle ja sanoi: "Älä pelkää, Sakarias; sillä sinun **rukouksesi on kuultu**, ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Johannes." Ja niinpä muutamia kuukausia myöhemmin – enkelin lupauksen mukaisesti – syntyi rukousvastauksena Johannes Kastaja naiselle, jota sanottiin hedelmättömäksi; sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta.

Hedelmättömyys oli näiden naisten aikaan suuri häpeä. Heidän otsassaan oli ikävä leima ja heistä puhuttiin kaikenlaista; Elisabetia kaikki **sanoivat hedelmättömäksi**. Kukaan näistä naisista ei kuitenkaan omistanut tuota leimaa itselleen, vaan rukoillen etsivät muutosta, ulospääsyä vallitsevasta tilanteesta. Tämä sopii esimerkiksi myös meille miehille.

Jerusalem, Jerusalem – osa 2

Jerusalem on erilainen kuin kaikki muut maailman kaupungit. Missään muussa kaupungissa ei olla vierailtu, eikä mitään muuta kaupunkia ole ihailtu, vihattu, ammuttu ja itketty niin kuin Jerusalemia. Sillä on keskeinen osa useassa uskonnossa, ja se herättää tunteita miljoonissa ihmisissä. Missään muussa maailman kaupungissa ei ole yhtä paljon ulkomaankirjeenvaihtajia kuin Jerusalemissa. Vaikuttaa siltä, että he odottavat jotain merkityksellistä tapahtuvan siellä. Kun vieraillet kaupungissa, sinussa tapahtuu jotain. Ei kukaan, ei edes kaikista tunteettomin, pinnallisin tai kriittisin vierailija, jätä kaupunkia tulematta liikuttuneeksi. Sen kivisten julkisivujen takana, kivilohkareiden alla, on jotain ikuisesti läsnäolevaa, jotain ajatonta, joka koko ajan antaa kaupungille leiman, joka vaikuttaa kaikkiin. Kaupunki odottaa, kivet odottavat. Sillä on kohtalo, ja vaikka pakanavaltiot ovat vuosisata toisensa jälkeen yrittäneet häpäistä ja tuhota sen, niin se säilyy. Vielä se ei kuitenkaan ole tullut siihen täyteyteen, mitä se kerran tulee olemaan.

Tulevaisuuden kaupunki

Kun Jerusalemissa vierailee, voi huomio helposti kiinnittyä kaikkien uskonnolliseen rihkamaan ja kaikkeen kaupankäyntiin ”pyhillä paikoilla”, ”pyhillä kivillä” ja ”pyhillä risteillä”. Mutta kaiken tämän takana on aito kaipuu, että kaupungista tulisi se, miksi se on tarkoitettu. Jerusalem suuruus ei ole menneisydessä, vaikka sillä on kaikista muista maailman kaupungeista poikkeava menneisyys. Sen suuruus on tulevaisuudessa, ja tämä tulevaisuus on lähempänä kuin koskaan. On kuin näkymätön verho oltaisiin nykyisessä pois,

paljastaakseen koska tahansa kaupungin kirkkauden ja ikuisen säännöksen. Koko ilmapiiri huokuu toivoa, toiveikasta odotusta jonkin hyvän edessä. Mutta samalla tuntuu uskonnollisten henkivaltojen ja kapinahenkien läsnäolo, vihaa ja väkivaltaa suunnataan kaupunkia kohtaan enemmän kuin koskaan. Vastustus sille, että Jerusalemissa tulee koroke suurelle kuninkaalle, vahvistuu mitä lähemmäksi Hänen tulemisensa ajankohta käy. Jerusalemissa on siis ikiaikainen historia. Kaupunki mainitaan ensimmäisen kerran Raamatussa, merkityksellistä kyllä, kun Abraham on kukistanut sen ajan suurvallat, vapauttanut Lootin ja on taas matkalla kotiin (1 Moos 14:1-20). Matkalla hän kohtaa pappikuningas Melki-Sedekin, Salemin kuninkaan, joka tarjoaa hänelle leipää ja viiniä, ja Abraham antaa hänelle kymmenykset kaikesta:

”Kun Abram oli paluumatkalla lyötyään Kedorlaomerin ja hä-

nen kanssaan liittoutuneet kuninkaat, Sodomän kuningas tuli häntä vastaan Savenlaaksoon, jota sanotaan myös Kuninkaanlaaksoksi. Salemin kuningas Melkisedek toi sinne leipää ja viiniä. Hän oli Korkeimman Jumalan pappi, ja hän siunasi Abramia sanoen: – Siunatkoon Abramia Korkein Jumala, taivaan ja maan luoja. Kiitetty olkoon Korkein Jumala, joka antoi sinun lyödä vastustajasi. Abram antoi hänelle kymmenykset kaikesta saaliista.” 1 Moos 14:17-20

Salem on Jerusalem. Myöhemmin Abraham palaa Morian maahan, koska Jumala on käsenyt hänen uhrata Isak täällä (1 Moos 22). Jakeessa 14 luemme: ”Abraham antoi sille paikalle nimeksi 'Herra katsoo'”. Niinpä vielä tänäkin päivänä puhutaan ”Herrankatsomavuoresta”. Siitä vuoresta, jossa Herra antaa hänelle leipää ja viiniä, ja Abraham antaa hänelle kymmenykset kaikesta. Se, jota muslimit väittävät omakseen, ja jossa kaikilta muilta on rukoile-

minen kielletty.

Daavidin kaupunki

Daavid tekee Jerusalemissa Israelin pääkaupungin ja hallitsee siellä 33 vuotta. Koko sen ajan hän tahtoo rakentaa Herralle temppelin, mutta Jumala antaa hänelle ohjeet, että hänen poikansa tulee rakentamaan sen (2 Sam 7:8-16). Daavid ostaa Auran puimatantereen, josta tulee temppelin sijaintipaikka (1 Aik 21:24). Jumala on jo kauan puhunut paikasta, johon hän kiinnittää nimensä. Hän on sanonut sen Moosekselle ja hän sanoo sen Daavidille: ”Nyt olen valinnut nimeni asuinsijaksi Jerusalemin ja kansani Israelin ruhtinaaksi Daavidin.” (2 Aik 6:6)

Juhlien kaupunki

Jumala sitoi siis läsnäolonsa Jerusalemiin ja temppiin. Tempeliin tuli pyhiinvaeltajia kolme kertaa vuodessa, Mooseksen

lain mukaisesti. Siellä tuli juhlaa pesachia – pääsiäistä, shavotia – helluntaita ja sukkotia – lehtimajajuhlaa. Kaikkien juhlien keskipiste oli Jerusalem. Siksi ei koskaan voi ymmärtää Jerusalemien hengellistä merkitystä, jos ei kytke kaupunkia juutalaisen kansan jumalankaipuuseen ja Jumalan käskyihin ylistää ja palvoa häntä Jerusalemissa.

Tänään sanotaan, että Jerusalem on kolmen uskonnon kaupunki: juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin. Näin annetaan ymmärtää, että näiden kolmen ryhmän tulisi jotenkin tasaisesti jakaa Jerusalem ja elää siellä yhdessä. Mutta Jerusalem ei ole kolmen uskonnon kaupunki. Jerusalem on Jumalan kaupunki, se paikka, jossa hän on päättänyt ilmoittaa itsestään kansalleen ja koko maailmalle. Siksi Jesaja sanoo: ”Tulee vielä aika, jolloin Herran pyhäkön vuori seisoo lujana. Ylimpänä vuorista se kohoo, korkeimpana kukkuloista, ja kansat virtaavat sinne. Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen: – Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle, nouskaamme Herran pyhäkköön! Hän opastaa meitä tiellään, ja me, me tahdomme kulkea hänen polkujaan, sillä Siionista tulee Herran sana ja Jerusalemissa kaikuu Jumalan puhe. ...Tällä vuorella hän repäisee pois verhon, verhon kaikkien kansojen

yltä, vaateen, joka on levitetty niiden ylle.” (Jes 2:2-3, 25:7)

Jumalan kaupunki

Mitä enemmän lukee Raamatua, sitä paremmin ymmärtää Jerusalemien merkityksen. Herra on sitonut läsnäolonsa kaupunkiin erityisellä tavalla. Samalla tavalla kuin Jumala puhuu ikuisesta liittosta Abrahamin kanssa, hän puhuu ikuisesta suhteesta Jerusalemiin. Profeettojen profetioissa on kaupungille aina tulevaisuus. Muilla kaupungeilla on ollut suurempi poliittinen, kulttuurinen ja taloudellinen merkitys, mutta ne ovat silti kadonneet maailman näyttämöltä satoja vuosia sitten. Tänä päivänä niillä ei ole mitään merkitystä, mutta Jerusalem pysyy. Jerusalem on kokenut kirkkauden aikoja mutta myös luopumisen, koettelemuksen, ryöstämisen ja tuhon aikoja. Kaupunki on aina nousut uudestaan ja aina säilynyt.

Jopa silloin, kun roomalaiset tuhosivat kaupungin, kyntivät maan, nimesivät sen Aelia Capitolinaksi ja kielsivät juutalaisia asumasta siellä, se säilyi. Eikä kestänyt kauaa ennen kuin juutalaisia taas asui siellä. He ovat aina asuneet siellä, jopa pahimpina aikoina, koska se on heidän kaupunkinsa, Jumalan heille antama. Juutalaisille eivät ole vain kaupungin historialliset tapah-

tumat tärkeitä, vaan kaupunki itse, juuri siksi että Jumala on valinnut sen. Psalmi 48 kuvaa Jerusalemia. Se on ”Jumalamme kaupunki” ja sen vuori on pyhä (Jae 2). Siionin vuori on ”kaiken maan ilo” ja Jerusalemia kutsutaan ”suuren kuninkaan kaupungiksi” (Jae 3). Se on ”Herran Sebaotin kaupunki” ja ”Jumala pitää sen lujana iankaikkisesti” (Jae 9). Psalmi 50:2 sanoo: ”Siionista, täydellisen kauniista, Jumala ilmestyy kirkkaudessaan.”

Muita Raamatun paikkoja, jotka vahvistavat, että se on Jumalan kaupunki: ”Herra on perustanut oman kaupunkinsa pyhille vuorille. Hän rakastaa Siionia, sen portteja, enemmän kuin mitään muuta Jaakobin kaupunkia. Kunniakasta on kaikki, mitä sinusta kerrotaan, Jumalan kaupunki!” (Ps 87:1-3) ”Käsieni ihoon minä olen sinut piirtänyt, ja niin sinun muurisi ovat aina silmiäni edessä.” (Jes 49:16) ”...ja sinua nimellä Kaivattu kaupunki, Kaupunki, jota ei hylätä.” (Jes 62:12)

Profeettojen kaupunki

”Ota kuritus opiksesi, Jerusalem! Muuten käänän sinulle selkäni, teen sinut autiomaaksi, jossa kukaan ei enää asu.” (Jer 6:8) Kun Jumala varoittaa, Hän tekee sen profeettojen kautta. Profeetat kuten Jesaja, Jeremia, Hoosea ja

Aamos puhuvat Jumalan sanoja suoraan Israelin luopumukseen. Tämä ei suoranaisesti tee heistä maan suosituimpia henkilöitä. Moni heistä saa kokea suunnatonta vainoa, mutta Jumala vahvistaa heitä niin, että he yksin jaksavat seistä välillä koko kansaa vastaan. (Jer 1:17-20).

Voimme profeettakirjasta toisensa jälkeen toistamiseen nähdä saman asian. Kansa on liittossa Jumalan kanssa. Hän on asettanut kaikki siunauksensa heidän saatavilleen, mutta he eivät voi päästä osallisiksi kaikista hänen hyvydestään, jos he eivät koko sydämestään rakasta, seuraa ja tottele häntä. Jumala tahtoo kansan, joka koko sydämestään palvelee häntä. Jumala kaipaa kansaa, joka on halukas ja tottelevainen sydämelään. Kansan, joka rakastaa häntä koko sydämestään, koko sielusta ja koko voimasta (5 Moos 6:4-6). Kun kovuus, välinpitämättömyys ja petollisuus pääsevät valtaan, alkaa luopumus. Jumala sanoo Hoosean kirjassa 5:4 ”Sinun tekosi estävät sinua palaamasta Jumalan luo. Sinussa on huoruuden henki, sinä et tunne Herraa.”

Vaikka Jumala lähettää profeetan toisensa jälkeen, kansa ei tee parannusta. Lopulta tulee tuomio ja Jerusalemiin hyökätään, se valloitetaan ja tuhoetaan. Jeremia, joka oli veroittanut ja profetoitunut tästä kehityksestä, saa nähdä kaikkien kauheuksien tapahtuvan. Hän sanoo Valitusvirsissä Jerusalemissa: ”Voi! Mitä yksin onkaan nyt kaupunki, ennen niin täynnä väkeä! Kansojen valtiatar on kuin leski. Maitten ruhtinatar tekee orjan työtä... Kadottanut on tytär Siion kaiken loistonsa.” (Val 1:1,6)

Jerusalem on saanut kokea tämän enemmän kuin muut maailman kaupungit. Monet ovat ojentaneet kätensä tarttukseen kaupunkiin. Ne kerrat, kun luotettiin Jumalaan, kuten kuningas Hiskian päivinä (Jes 37), Herra suojeli Jerusalemia yliluonnollisella tavalla ylivoimaiselta viholliselta. Mutta kun kansa oli luopunut Jumalasta, ei ollut liiton suojaa. Viholliset saivat vallan ja Jerusalem vallattiin, ryöstettiin ja tuhottiin.

t o s i k u v a t

AALTO

"Miksi rakentaa tavallista, jos voi luoda paratiisin"

Suomessa saa 4.9.2020 ensi-iltansa palkitun dokumentaristin Virpi Suutarin dokumenttielokuva modernismin mestareista arkkitehti Alvar ja Aino Aallosta sekä heidän teoksistaan ympäri maailmaa.

Aalto -elokuva on myyty jo useisiin maihin ja se saa elokuvateatterilevityksen muun muassa Japanissa. Aallon ovat tuottaneet Timo Vierimaa, Virpi Suutari ja Martti Suosalo Euphoria Filmille. Elokuvan levittää Storyhill Oy.

Elokuva perustuu laajaan taustatyöhön ja sitä varten on haastateltu Aaltojen läheisiä ja kansainvälisiä huippututkijoita eri puolilla maailmaa.

Elokuva avaa poikkeuksellisen pariskunnan elämää ja yhteistyön taustoja. Elokuvassa vierailaan monissa Suomen Aalto-kohteissa Helsingissä, Imatralla, Jyväskylässä, Rovaniemellä, Seinäjoella ja Säynätsalossa sekä Venetsian Paviljongissa, Viipurin kirjastossa ja Cambridgessa.

Elokuva ei kuitenkaan ole pelkkä Aaltojen suunnitteleminen rakennusten ja huonekalu-

Elokuvassa on runsaasti ennennäkemätöntä ja -kuulematonta arkistomateriaalia, kuten Aaltojen rakkauskirjeitä sekä Göran Schildtin Aallon elämäkertaa varten nauhoittamia taustahaastatteluja.

Ainon ja Alvarin kirjeenvaihdosta käy rivien välistä selville, että seurallisella Alvarilla saattoi olla vieniä myös naispuolella. Aino myös varoittaa "rakasta Papia" liian monista cocktaileista.

Elokuvassa henkilökohtainen

jen esittelykimara, vaan matkalla kohdataan myös Rockefellerit, Le Corbusier sekä monia muita

legendaarisia kulttuurihahmoja. Mutta tarinan keskiössä on ihminen, inhimillinen Alvar Aalto.

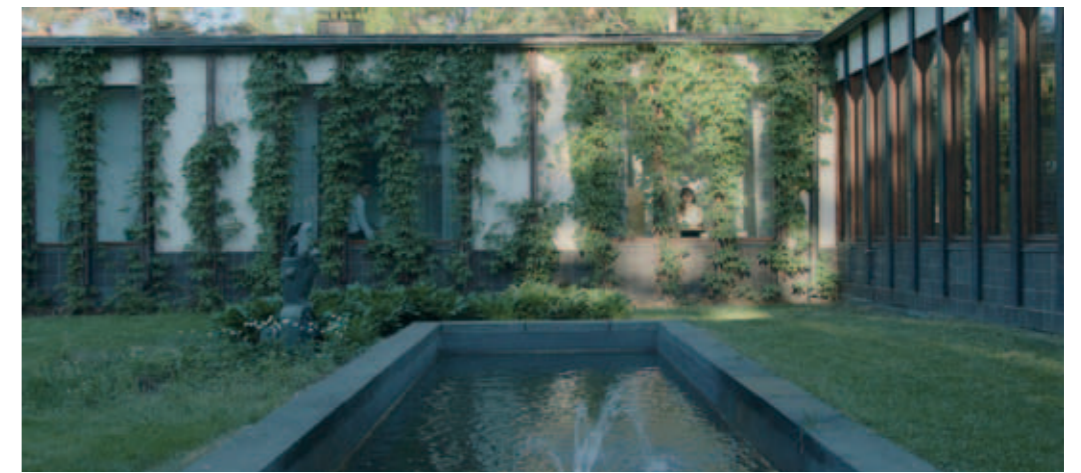

tarina kietoutuu orgaanisella tavalla arkkitehtuuriin ja työhön. Se on elokuva rohkeista ja aikaansa edellä olleista luovista taiteilijoista ja yrittäjistä; Alvarista, Ainosta ja Elissasta.

Aino sairastui vuoden 1948 lopulla, ja hänen kuolemansa tammikuussa 1949 oli Alvarille kova isku, joka johti sulkeutumiseen ja suunnittelutyöhön keskittymiseen.

Vuonna 1950 arkkitehtitöimistön työntekijäksi tullut Elsa Mäkinen sai kuitenkin mestariin uutta virettä, ja pari aviointia kaks vuotta myöhemmin. Tulevien vuosien varrella Alvar muokkasi – tietoisesti tai tiedostamatta – uudesta puolisostaan Elissasta hämmästyttävästi Ainoa muistuttavan niin ulkonäöltään kuin pukeutumiseltaankin.

Opiskellessani 1970-luvulla rakennusarkkitehdiksi Lahdessa arkkitehtuurin yliopettajamme oli Alvar Aallon opiskelutovereita ja ylisti kaveriaan maasta taivaisiin. Täytyy myöntää, että minun kohdallani iski nuorille ihmisille tyypillinen vastakkaisreaktio ja koetin vuosia vältellä legendaarista Alvaria kaikin

tavoin. Mutta pakkohan se on myöntää, että ei Alvar Aalto turhaan ole ylistetty, sen verran mahtavaa hänen luomansa, ihmisen mittakaavaan suunniteltu arkkitehtuuri on.

Sodanjälkeistä rakentamista suvereenisti hallinnut Alvar Aalto joutui 1960-luvulla jonkinlaiseen boikottiin Suomessa. Nuoret arkkitehdit eivät halunneet seurata hänen jalanjäljissään oman uskottavuutensa takia. 1920 ja 1930-lukujen radikaalista oli yllättäen tullut vanha arkkitehti, alan dinosaurus, jota ei osattu arvostaa. Tämä vaikutti tietenkin Aaltoon

ja hän lukkiutui entistä tiukemmin toimistopiiriinsä. Samalla alkoholin kulutus lisääntyi merkittävästi. Mielenkiintoista on, että vaikka Aallon suosio kotimaassa laski, se kasvoi samaan aikaan ulkomailla.

Alvar Aalto ei koskaan ehtinyt jäädä eläkkeelle, vaan arkkitehtilegenda sai 78-vuotiaana sydänkohtauksen matkallaan toimistoon ja kuoli toukokuussa 1976.

Elokuvan lehdistönäytöksessä istuessani kävi mielessäni jopa ajatus, että olisiko sittenkin kannattanut pysyä töissä arkkitehti-

toimistossa eikä lähteä seikkailemaan lehdistön ihmeelliseen maailmaan.

Aalto -elokuva on ehdottomasti katsomisen arvoinen, vaikka ei olisikaan kiinnostunut arkkitehtuurista ja muotoilusta.

Kimmo Janas

AALTO

Käsikirjoitus: Virpi Suutari ja Jussi Rautaniemi

Ohjaus: Virpi Suutari

Pääosissa: Alvar Aalto, Aino Aalto ja Elissa Aalto

HEI NAINEN!
 TILAA LÄHIPIIRISI MIEHELLE (ISÄ, VELI, AVIOMIES, POIKA...) MIESTENLEHTI. JOTA KEHTAA LUKEA NAISTENKIN NÄHDEN. TOSIMIES ON EUROOPAN VANHIN KRISTILLINEN MIESTENLEHTI.

6 NUMEROA/VSK VAIN 35€!

WWW.TOSIMIES-LEHTI.FI

TODELLINEN MIEHUUS

Veikko Jokinen
Mies, aviomies ja isä

Jokin aika sitten minua pyydettiin kirjoittamaan erääseen koulutukseen todellisesta miehuudesta. Aihe sai minut tuntemaan itseni pieneksi. Se tuntui liian laajalta ja tärkeältä aiheelta yrittää supistaa pieneen tilaan tai nopeaan läpikäymiseen. Mihin siinä keskittyä, mitä pohtia? Päätin kertoa lyhyesti omasta matkastani.

Minä, kuten suurin osa meistä, sain vajaan opastuksen miehuuteen lapsena. Toisin kuin joissakin kulttuureissa, meillä Suomessa ei ole "mentorimaista koulutusta" miehuuteen saatikka siirtymäriittä siihen (vielä). En siis lapsena ja nuorena oppinut tai saanut tietotaitoa miehuudesta kovinkaan paljoa. Armeija opetti minulle monia asioita, mm. olemaan luovuttamatta, ja että pystyn kovempiin suorituksiin kuin tiesinkään. Niistä tiedoista on kyllä ollut hyötyä matkallani sinnikkyiden muodossa, mutta miestä armeija ei minusta tehnyt.

Lapsuuden vaille jäämiset ja haavat johtivat minua etsimään miehuutta jostakin. Itse löysin sitä mm. Stallonen ja Schwarzen-

eggerin luotsaamina. Se miehuus tuntui silloin hyvältä, koska machomiehuus on kylmää ja kovaa, ja mikään ei tunnu miltään. Yksinäisyyksään ei tuntunut pahalta. Myöhemmin, monen vuoden avioliiton jälkeen, huomasin machomiehuuden heikkouden: Se alkoi murentumaan vaikeuksien edessä, koska siinä ei ole aitoutta eikä voimaa.

Oma valemme, tosinäni ympärille kyhätty muuri machomiehuuden muodossa, aiheutti paljon murhetta ja ongelmia avioliitossani, ystävyysuhteissani ja isyydessäni. Koska en tuntenut mitään, en empatiaa enkä rakkautta, en voinut olla läsnä tai kohdata muita. Pelkäsin, että syvällä sisimmässäni olen hirviö. Pakenin ja vetäydyin, koska pelkäsin paljastuvani. Pakenin välinpitämättömyyteen, passiivisuuteen ja itsekeskeisyyteen. Halusin kovasti olla hyvä mies, mutta en onnistunut siinä, vaikka kuinka yritin. Oma voimani ei riittänyt.

Kriisit ja oman voimani heikkous ajoivat minut pisteeseen, jossa en kokenut merkityksellisyttä enkä päämäärää, ja masennuin. Luulen, että tässä vaiheessa huokasin ensimmäistä kertaa aidosti Jumalan puoleen,

en jaksa, en pysty, auta, ota ohjat, saat kaiken.

Pari vuotta sitten hain apua, pääsin terapiaan, ja tieni johdatti The World Needs A Father (TWNAF)-koulutusviikonloppuun. TWNAF ja sen perustaja Cassie Carstens sytyttivät minut täysin, onko tällaista miehuutta olemassa? Pystyisinkö sittenkin olemaan vastuullinen ja hyvä mies, aviomies ja isä. Kohdasiin siellä merkityksellisyttä ja päämäärää ja jotakin mitä tavoitella. Siitä alkoi matkani kohti tosimeheyttä. Sain viikonlopunsa myös läheisen veljen, saksalaisen soturin, jonka kanssa olen saanut yhdessä etsiä miehuutta. Mies tarvitsee matkallaan muita miehiä. Siitä viikonlopusta alkoi myös avioliittoni ja isyyteni nousujohteisuus.

Tosimiehuus löytyy ainoastaan suhteesta ja matkasta Jumalan kanssa. Se on matka itseensä, jossa Jumala näyttää väärää ja valheellisia rakenteita ja uskomuksia, murtaa niitä, ja osoittaa meille keitä oikeasti olemme. Jumala antaa identiteetin. En olekaan hirviö, vaan Jumalan lapsi ja soturi. Hän on johtanut minua itsekeskeisyydestä muiden auttamiseen ja kohtaamiseen, vetäytymisestä

ja passiivisuudesta läsnäoloon ja aktiivisuuteen, rauhattomuudesta rauhaan ja hyväksymään itseäni, vastuuttomasta vastuunkantajaksi ja välinpitämättömyydestä välittämiseen. Oman voimani riittämättömyys osoitti minulle täydellisen riippuvaisuuteni Jumalasta. Matkani Hänen kanssaan on vasta alussa, mutta jo nyt se tuntuu mukaansa tempaavalta seikkailulta ja todella merkitykselliseltä. Kyse ei ole ansaitsemisesta tai suorituksista, vaan Jumalaan luottamisesta ja Hänen seuraamisestaan. Jumala, auta minua tulemaan niin hyväksi mieheksi, aviomieheksi ja isäksi kuin voin olla.

Lisätietoa TWNAF:sta löydät internetistä www.theworldneedsafather.com, sieltä löytyy myös Suomen-osaston yhteystiedot. Suomessa koulutukset alkaneet suomenkielellä 2019 ja niitä on tallenteena saatavilla, kysykää lisää Suomen-osaston johtajalta Jouni Veltheimiltä (twnaffinland@gmail.com).

Internetin välityksellä tapahtuivat englanninkieliset Zoom-koulutukset: Master mentor-koulutus 8.-10.5.2020 ja The Mother Design 11.-15.5.2020. Niistäkin voi kysyä Jounilta lisätietoa.

Muisteloos

Jussi Kosola

Elämäs on joskus mukava palata muisteloohi; tuli mielehe aika Karhummäen opistovuaresta, soli maharottoman hyvä elämänvaihet. Opettajat oli sellaisia ihmisläheisiä, ymmärtäväisiä notta lämmöllä niitä muisteloos.

Sellaaseksi isähahamoksi muarostuu Rantalalan Onni, kannustavalla otteella hämmeitä kloppia opasti puu, metalli ja lasikuituhommis. Sellaane ominaasuus hällöli, joka vieläki mua askarruttaa, jonka piänen alustuksen jällekehe kerron. Niin ku eihä sitä tervehiä oltaasikkaa, jos aina oltaas niinku käsketähä; sen ikäiset nuaret miähet... vai tairrettihi sitteki olla poikaasia vaikkemma sitä silloin tännehet. Nii meinaan sinne naisten asuntolaha välillä livahrettihi yäjuaksuulle. Mutta se oli meirän tiaros nottaku Onni-opettajalla oli yävalavontavuaro oli aivan turha yrittää luikkia sinne kaunihimman sukupualen rakennuksehe, takuuvama käryhän siitä seuras, eli mikä se Onnin konsti oli, nyvvois joskus soittaa ja tiarustella.

Jostaki syystä kaveriille tuli kerran sellaanen iili notta nymmennähä yällä rooriksien pualelle vaikka valavojana oli Onni. Kyllä se mun kohoralta jäi ku tiäsi notta kuinka siinä käy lopuksi. Sinne painuuvat ja täytysti Onni oli menny hetken päästä perähä. Kyllöli piilopaikat kelavannu kaveriille, sängyynalustat ja komerot sai uuren käyttötarkoituksen. No eihän Onni alakanu sänkyjen alle luurimaha, lookista tiätty oli tulla meirän asuntolaha ja käyrä huanes huanehelta kattomas tyhyjät petit. Sitte ku hän avas meirän kämpän oven ja mä siällä yksin olin jääny maata, niin kuulin Onnin suusta hämmentynehet ne mulle ikimuistooset sanat: Jussi täällä! Ommuute sitte ainut kerta mun elämäs ku oon saanu jonku hämmästytmähä pelekästänsä vaan sillä, että makaan omas sängys.

Sitte aivan toisellaane muistelo. Eri kaliiperia ja eri koulusta, josta on jo aikoja sitte ammattitutkinto suaritettuna ja palio virrannu vettä lapuanjoes, ku tapahtuu sellaanen juttu notta yhyrellä paikkakunnalla oli ammuttu miäs ja poliisin ettintäkuulutukses sanottihi epäällyn nimi ja asuunpitäjä. Mä kavahrin ku muistin notta tuan niminen kaveri kylloli samas opinahajos ja paikkakuntaki täsmää, mutta siällä täytyy olla joku samanniminen, se mun tuntema muistutti enämpi Jaska Jokusen Eppua, ei se ketään hengiltä ampuusi ku ei ollu mikään Klint listvuuri-tyyppi, naurahrin miälesnäni. Sitte ku kuvan kaas oli leheres niin kyllä hymy hyytyy, mun koulukaverihan se oli ja viäty linnaha. Mulle tuli mielehe notta ku vankilalahetti olin siihe aikaha niin soittaaprimpahutin vankilapastorille ja esitin asian, notta voikko järiestä miittingin nii hä lupas hoitaa asian, ku tutkintovankia ei taharo helepolla päästä kattomaha. Sitte toinen asia haluaako vanki tavata, no pastori oli hälle kertonu että sun entinen koulukaveri on nykyään uskos, käy meillä täällä vankilas pitämäs tilaasuuksia ja haluaas tavata sun. No tämä kaveri oli purskahtanu nauruhu ja saanu sitte sanottua: Sekö tullu uskoho? Kyllä hän viaraaluhu suastuu, tiärä sitte että halusko nähärä ja kuulla minlälaaseksi äijä ommuuttunu!

Nii mitäs se ihmises sitte muuttaa, ku Jeesuksen Kristuksen saa vastaha ottaa Herrana ja Vapahtajana. No omalla kohoralla orotukset oli suuret; ajattelin notta täs ny muuttuu nii hyväksi ihmiseksi notta linnukki istuu olokapäälle ja synninteko jää historiaha!

Niin täs parinvuasikymmenen mittaha ei oo kottaraasia olokapäällä näkyny ja emmeinaa julietta sanuakkaa notta joskus timpurooes ku o pamahuttanu vasaralla sormehe, nii toivottavasti ei kukaan oo ollu kuuloetääsyyrellä! Se että kyllä varmasti ihminen muuttuu, kun saa Kristuksen parahaksi matkakumppaniksi, mutta enkeliksi meistä kukaan ei muutu; vajavaasina armahrettuuna syntisinä elämmä loppuhu asti. Useen sitä on kuullu arvostelua notta uskovaaset on sellaisia ja tällääsiä; niihan se menöö, mutta hyvin sanoo yks saarnamiäs ku tuumas arvosteliale notta tervetulia näyttämähä kuinka pitää elää; sittehä meirän seurakunta saiskin oikeen valiolampaha, mutta...varauru yllätyksihi! Niihä se on notta Jeesus Kristus on se joka pelastaa ja minoon se joka on pelastettava, niinku sinäki kuulija. Elämän kiriaha saa nimensä yksin Jeesuksen Kristuksen Golgatan keskimmääsellä ristillä vuarattamansa Pyhän sovintoveren puhuristamana, uskomalla tämän omalle kohoralle, ja se on armua se.

Pohojammaan kautta...

Suomalaiset haluavat lisää kotimaista kalaa

Nordic Troutin kalankasvatuslaita Ahvenanmaalla.

Suomalaiset syövät nykyään kalaa kaksi kertaa enemmän kuin 1990-luvun alussa. Kalan määrä lautasilla kasvoi tasaisesti myös 2010-luvulla. Kuitenkin suomalaisen kasvatetun kalan omavaraisuusaste on alle 15 prosenttia. Tätä suomalaiset eivät tiedä.

Yli puolet suomalaisista luulee kotimaisen kasvatetun kalan omavaraisuusasteen olevan vähintään 60 prosenttia. Vain seitsemän prosenttia kansasta arvioi, Suomessa myynnissä olevan kasvatetun kalan osuuden oikein. Tulokset ilmenevät Kalaneuvos Oy:n toukokuussa 2020 Innolink Researchilla teettämästä tutkimuksesta, johon vastasi 1200 suomalaista.

30 vuotta sitten Suomessa kasvatettiin vuosittain 20 miljoonaa kiloa kalaa. Nyt määrä on 12–14 miljoonaa kiloa, ja se on pääasiassa kirjolohta. Suomeen tuodaan joka päivä keskimäärin miljoonalla eurolla enemmän kalaa kuin viedään.

– Käytännössä moni suomalainen ei kalaa syödessään tiedä syövänsä ulkomaalaista tuontitavaraa. Totuus on, että

alle 20 prosenttia suomalaisten syömästä kalasta on kotimaista. Kalan käyttö lisääntyy jatkuvasti, mutta kotimaisen kalan syöminen vähenee. Tilanne on absurdi. Etenkin, kun huomioi, että meillä on paljon hyviä kalankasvatuspaikkoja, suomalaisen kalanjalostajan Kalaneuvoksen varatoimitusjohtaja Toni Hukkanen sanoo.

– Suomalainen kalankasvatusala on ajautumassa kriisiin. Tuontikala on syrjäyttänyt kotimaisen kalan suomalaisten lautaselta, omavaraisuusaste on jo hälyttävän alhainen ja kotimaisesta kalasta tulee olemaan pulaa tulevaisuudessa. Suurin syy tähän on se, että kalankasvatuslupia ei ole juuri myönnetty

ja vanhoja lupia pienennetään, kun niitä uusitaan. Positiivista on se, että ongelmaan on selkeä ratkaisu: kalankasvatusluvan saamisen helpottaminen, kuten hallitusohjelmassakin lausutaan, Hukkanen jatkaa.

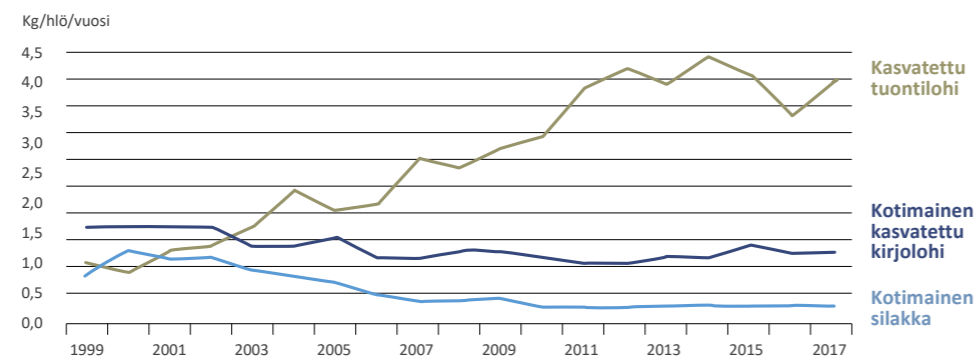
Tässä juoksukilpailussa maalia siirretään sitä mukaa kun edetään

Suomessa on nykyään enää noin 70 ruokakalan tuottajaa. Vuonna 2006 niitä oli 120. Kalankasvatuslaitosten ympäristölupahakemukset käsitellään paikallisissa aluehallintovirastoissa. ELY-keskukset toimivat valtion valvontaviranomaisena ja lausunnonantajana. Alan on kriisiyttänyt paitsi lupien tiukka sääntely ja massi-

vinen velvoitetarkkailu, myös luvanhakuprosessin konstikkisuus, hintavuus sekä prosessin vaikea ennustettavuus. Viranomaiskäytäntö vaihtelee riippuen siitä mikä ELY-keskus on kyseessä. Kalankasvatusala kokee, että tässä juoksukilpailussa maalia siirretään sitä mukaa kun edetään. Luvan saamiseksi haetaan sekä ympäristölupaa että vesitalouslupaa. Vaikka syrjäseuduilla työllistävä kalankasvatuksen alkutuotanto on elintarviketuotantoa, niin olemattomasta ravinnekasvatuksesta huolimatta kalankasvatustoiminta rinnastetaan kaivos- ja kemianteollisuuteen.

Käytännössä luvanhakuprosessi kestää vuosia ja maksaa yritykselle vähintään 100 000 euroa

Kalan käyttö elintarvikkeeksi

Lähde: Luonnonvarakeskus, Kalan kulutus

riippumatta siitä myönnetäänkö lupa vai ei.

– Ympäristöluvassa määritetään kuormitus, jonka vesialue sietää. Puhtaan ja hyvän veden tilan saavuttaminen on meille elintärkeää, sijaitsevathan tuotantolaitoksemme vedessä. Mikään toiminta ei saa vaarantaa hyvän tilan luokituksen saavuttamista, mutta lähtökohdan käytännön soveltaminen lupia myönnettäessä sekä taakanjako hajakuormituksen ja pistemäisten luvanvaraisten kuormittajien välillä on vielä auki. Lisäksi tietoa luokituksen herkkyydestä ei ole saatavilla ja luokitusjärjestelmä ei ole läpinäkyvä eikä jäljitettävissä, koska se sisältää monia vaiheita ja yksittäisten henkilöiden tekemiä linjauksia. Tämä vaarantaa suhteellisuusperiaatetta, toteaa kalankasvatusyritys Nordic Troutin toimitusjohtaja Alf-Håkan Romar.

– Suomessa kalankasvatuselinkeino on ainoa Itämereen vaikuttava toimiala, joka on onnistunut saavuttamaan vesiensuojelun tavoiteohjelman asettamat ympäristötavoitteet. Ravinpepäästöt ovat laskeneet 1990-luvun alusta lähes 70 prosenttia. Hyviin tuloksiin on vaikuttanut erityisesti kalojen rehujen koostumuksen ja laadun muutokset. Kalankasvatus on tehokkain tapa tuottaa eläinproteiinia, yhdellä kilolla rehua saadaan kasvatettua melkein kilo kalaa. Rehutehokkuus on

ympäristönsuojelua parhaimmillaan, Romar huomauttaa.

Liki 90 prosenttia suomalaisista kaipaa lisää kotimaista kalaa

Suomalaiset halusivat syödä enemmän kotimaista kalaa. Näin kertoi 86 prosenttia Kalaneuvoksen jo viime vuonna teettämän tutkimuksen vastaajat.

– Lähes 80 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että kotimaista kalankasvatusta tulisi lisätä. Ja vain neljä prosenttia ajattelee, että sitä olisi syytä vähentää. Loput pitäisivät nykyisellään. Kotimainen valmistus on kolmanneksi tärkein valintakriteeri kalaruokaa ostettaessa. Kotimaiselle kalalle olisi menekkiä paljon enemmän kuin nykyisillä kasvatusluvilla kyetään tarjoamaan, Hukkanen kertoo.

Tärkein kriteeri kalaa ostettaessa on maku ja toiseksi tärkein hinta. Kotimainen kala on elintarvikekaupassa keskimäärin huomattavasti ulkomaista kalaa hintavampaa. Siinäkin suurin tekijä on kasvatuksen vähäisyys. Kun kasvatuslupia ja kasvattajia olisi enemmän, tuotantovolymit nousisivat ja kotimainen, kasvatettu kala tulisi kilpailukykyisemmäksi.

Kalan omavaraisuus on huoltovarmuutta

Koronakriisi on muistuttanut huoltovarmuuden tärkeydestä. Kalaravinto ei virallisesti kuulu

huoltovarmuuden piiriin, mutta kalaravinnon omavaraisuus on nähtävissä huoltovarmuustekijäksi. Omavaraisuus on sisäistä kykyä tyydyttää paikalliset tarpeet. Omavaraisuusaste taas tarkoittaa kansallisen tuotannon kykyä kattaa tuo tarve. Ja huoltovarmuus on kriisiajan poikkeusoloihin valmistautumista. Kun Suomen kasvatetun kalan omavaraisuusaste on alle 15 prosenttia, maa on tältä osin käytännössä valmistautumaton kriisiaikaan.

– Kriisitilanteessa korostuu sen tärkeys, mitä meiltä löytyy omasta takaa. Mutta jos meidän valmiutemme kalaluonnonvaran hyödyntämiseen ovat nykyisellä tasolla, emme saa siitä paljon irti, Kalaneuvoksen Toni Hukkanen tiivistää.

Kalankasvatus pienentää Itämeren ravinnekuormaa

Raisio-konserniin kuuluvan Raisioaquan kehittämän Baltic Blend -itämerirehun ansiosta kalankasvatus voi olla myös ympäristöteko.

Baltic Blend -rehun valmistusta varten kalastetun silakan ja kilohailin mukana nostetaan Itämerestä suurempi määrä fosforia kuin mitä koko kotimaisesta kalankasvatuksesta palautuu takaisin mereen. Kalankasvatuksen typpikuormitus puolestaan pienenee ravinteiden kierron seurauksena merkittävästi. Jokainen Baltic Blendillä kasvatet-

tu kala vähentää siis Itämeren muutoin päätyvää fosfori ja typpi-kuormaa.

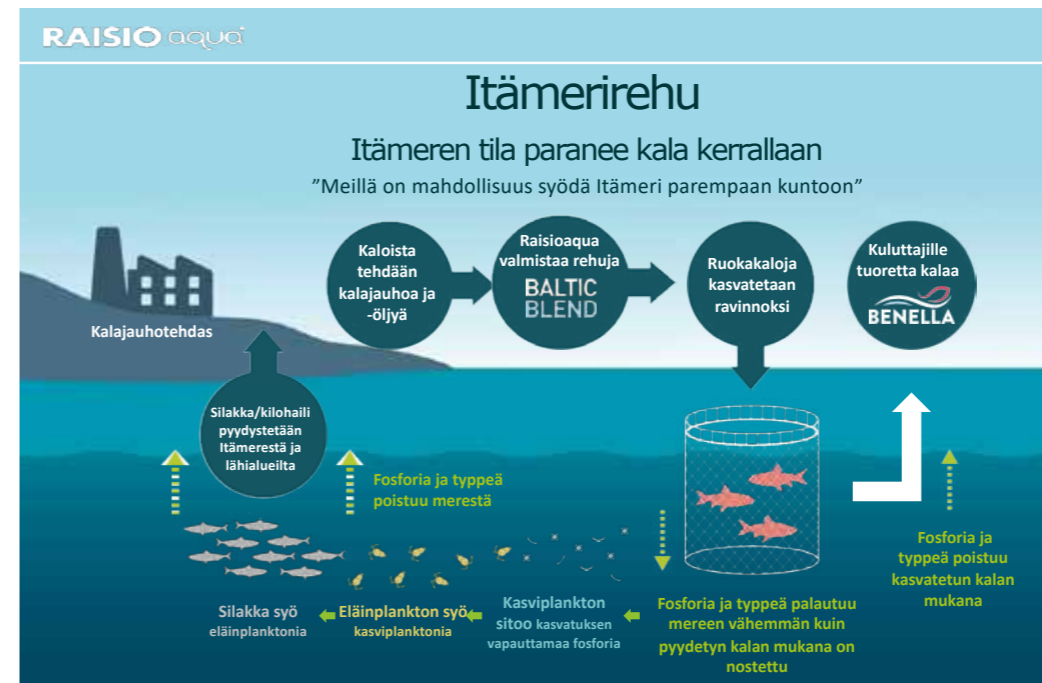
– Kalankasvatuksen osuus Itämeren kokonaisravinnekuormasta on ylipäätään vain prosentin luokkaa eikä kalankasvatuksen lisäämisen tarvitse kuormittaa merta lisää, vaan päinvastoin se voi jopa poistaa fosforia. Baltic Blend -rehu tuli käyttöön vuonna 2016. Vuosien 2016 ja 2019 välillä rehujen raaka-aineksi kalastettujen silakoiden ja kilohailien mukana poistettiin merestä 50 000 kiloa enemmän fosforia kuin koko kalanviljelyelinkeino oli sitä Itämereen tuottanut. Kun gramma fosforia tuottaa laskennallisesti yhden kilon sinilevää, Itämeri on Baltic Blendin ansiosta säästynyt 50 000 tonnilla sinilevää. Ja koko suomalaisen kalankasvatuksen typpikuorma Itämereen on pienentynyt vuoden 2016 jälkeen 75 prosenttia. Kotimainen kalankasvatus tuottaa siis erittäin terveellistä ruokaa ja hoitaa samalla Itämeren tilaa. Eikö tällaisen ruuantuotannon tulisi siis kasvaa, Raisioaquan johtaja Tomi Kantola kysyy.

Aalloilta ateriaksi -hanke alkaa nyt

Raisioaqua, Kalaneuvos sekä kotimainen Suomen ja Ruotsin suurin kirjolohen kasvattaja Nordic Trout käynnistävät nyt laajan yhteistyöhankkeen. Hankkeen nimi on Aalloilta ateriaksi. Se tuo koko kalaelinkeinoon liittyvää tietoa aiempaa laajemmin suomalaisten tietoisuuteen ja edistää kotimaista kalankasvatusta.

Aalloilta ateriaksi -hanke edistää Itämeren hyvinvointia, kalastusta, korostaa kalankasvatuksen hyötyjä ja ihmisten terveyttä. Yksi hankkeen pääasanomista on se, että luvanvarainen kalankasvatus hiippuu Suomessa hälyttävää vauhtia alan selkeisiin hyötyihin ja pieniin ympäristövaikutuksiin nähden aivan liian tiukan sääntelyn takia.

– Miksi pitäisi rajoittaa kotimaisen kasvatetun kalan tuotantoa, kun meillä on erinomaiset olosuhteet kasvattaa terveellistä ja suomalaisten haluamaa ruokaa ympäristöä kuormittamatta, Raisioaquan Tomi Kantola kysyy.

Ülo Niinemägi oli ensimmäinen, todellinen hippi, joka tuli uskoon Tallinnassa.

– Suuntasin askeleeni Olevisten kirkkoon tai Metodistikirkkoon. Hippikaverini seurasivat minua. He olivat kiinnostuneita ja uteliaita. Ihmeitä alkoi tapahtua heidän keskuudessaan. Erässä kokouksessa 147 hippiä tuli uskoon.

Tallinnan Metodistikirkossa soitettiin neuvostoaikana, 1970-luvun alussa gospelia länsimaiden tyyliin.

– Kirkon gospelkuoro ja Sela -niminen yhtye kiinnostivat yhteiskunnan harmaassa ja painostavassa ilmapiirissä eläviä nuoria. Kirkossa oli rummut, bassot ja Andrae Crouchin laulut. Kaikki laulut oli käännetty englannista viroksi. Ülo Niinemägi oli Tallinnan kuuluisimpia hippejä.

– Kävelin kaupungin kaduilla. Minulla oli pitkä tukka. Lisänimeäni "fanatiko" huudeltiin edestä, takaa ja sivuilta. Olin jonkinlainen kuuluisuus.

Niinemägi käveli varsin usein Olevisten kirkon ohi.

– Menin sisälle ja menin uudelleen. Kerran vanhempi tati taputti minua olkapäälle. Hän ei ihmetellyt pitkää tukkaani ja hippityyliäni. Hän sanoi: "Anna elämäsi Jeesukselle". Niin annoin elämäni Jeesukselle.

"Kukaan ei valittanut tukastani"

Ülo Niinemägi oli 20-vuotias ja radikaali.

– Minulla oli edelleen pitkä tukka. Kukaan ei kirkosta vienyt minua suoraan parturiin,

▶ Ülo Niinemägi oli 1970-luvun alussa Tallinnan tunnetuimpia hippejä. Uskoontulo muutti koko hänen elämänsä. Evankeliumin levittämisestä tuli hänen sydämensä asia.

Tallinnan hipit kuuntelivat gospelia

eikä kukaan puuttunut ulkonäkööni. Ystäväni kuulivat, että olen tullut uskoon. Aluksi he sanoivat: "Olet tullut hulluksi". Missä vain liikuin, jakelin rohkeasti lentolehtisiä.

Suomalaiset salakuljettivat Raamattuja, kirjasia ja lentolehtisiä tullessaan Helsingistä Tallinaan Georg Ots laivalla.

– Minulla riitti jakamista. Kristityt kutsuivat laivayhteyttä Helsingistä Tallinaan "Elämän tieksi".

Ülo Niinemägi kävi säännöllisesti kuuntelemassa gospelmusiikkia.

– Hippistävänä seurasivat minua mennessäni Olevisten kirkkoon tai Metodistikirkkoon. Pastori Aleksander Kuum kertoi, että eräänä iltana hän laski, että parvekkeella olevista hipeistä

147 ilmaisi käden nostolla, että he haluavat antaa elämänsä Jeesukselle. Kaikki eivät kuitenkaan menneet kasteelle. Jokaisena evankeliumin iltana tuli uskoon kymmeniä uusia nuoria.

Salainen poliisi kiinnostui

KGB kiinnostui Niinemägin aktiivisesta esiintymisestä evankeliumin työssä.

– Minua kuulusteltiin ja kysyttiin kaikenlaista ja kaikkea. Kaikkiin kysymyksiin en vastannut. KGB kuulusteli minua toistamiseen. Muistelen, että jo vuonna 1973 oli Olevisten kirkon pääovelle suunnattu jonkinlainen teleskoopikamera. KGB tunnisti kaikki kirkon sisälle menevät.

Salainen poliisi halusi, että kristityt kokoontuisivat yhdes-

sä. Silloin heitä olisi parempi valvoa.

– KGB halusi osoittaa, että ihmisten usko saadaan vähenemään ja lopulta kokonaan katoamaan. Heillä oli suunnitelma tuoda kaikki uskovat lähelle KGB:n päämajaa. He halusivat pelotella uskovia, joiden kokoontumistilaksi määrättiin Olevisten kirkko.

Tuuli käänsi Raamatun sivut

Olevisten kirkossa kokoontui sodan aikana saksalaisia luterilaisia. Sodan päätyttyä kirkko oli autio. Ikkunat olivat rikki. Kirkossa pesivät kyyhkysset ja lepakot viihtyivät siellä. Pieni ryhmä virolaisia kristittyjä rukoili kirkossa. Hieman myöhemmin järjestettiin jumalanpalveluksia.

– Tuuli puhalsi kovasti sisällä. Saarnatuolissa pastori puhui ja tuuli käänsi aina seuraavan sivun Raamatusta. Ikkunat korjattiin ja virolaiset jatkoivat kokoontumisia, kertoo Ülo Niinemägi. Syyskuussa 1950 suljettiin Tallinnassa kahdeksan eri rukoushuoneen ja kirkon ovet. KGB ja valtion viranomaiset keräsivät yhteen helluntailaiset, baptistit, vapaaseurakuntaan kuuluvat, ja Evankeliset Kristityt, yhteensä kahdeksan eri seurakuntaa. Tallinnan vanha metodistikirkko ei kuitenkaan suljettu. Olevisten kirkko oli huonossa kunnossa. KGB:n mielestä uskoille riittää tuollainen, hylätty kirkko. Kaiken lisäksi salaisen poliisin päämaja oli kadun toisella puolella.

Pastori Ülo Niinemägi kertoo: – Seurakunnilla oli erilaisia, teologisia painotuksia ja erilaisia historian tuomia vivahteita. KGB ajatteli, että seurakunnat eivät tee muuta kuin riitelevät ja lopulta kaikki heidän toimintansa tukehtuu.

Kadut täyttyvät sunnuntaisin

Viranomaiset erehtyivät täysin. Olevisten kirkossa ei riidely eikä väitelty kehällisistä asioista. Olevisten kirkossa syntyi voimakas herätys.

– Olin mukana koko herätyksen ajan. Olin keskellä sitä. Olin ytimessä koko ajan, tosin välillä kaatuneena lattialla. Näin ja koin siltäkin tasolta. Nuoret toivat "ylivainiollisuuden" tänne Olevisten kirkkoon, muistelee pastori Ülo Niinemägi.

Herätys oli voimissaan vuosina 1977 – 1980. Arvioiden mukaan 10 000 tai jopa 20 000 ihmistä tuli uskoon ja sadat parantuivat sairauksistaan. Pastorit ja seurakuntalaiset rukoukivat ja tekivät yhdessä työtä. – Ihmisiä saapui kaikkialta Neuvostoliitosta. Sunnuntaisin Vanhan kaupungin kadut olivat täynnä Olevisten kirkkoon käveleviä ihmisiä.

Myös Tallinnan metodistikirkossa oli neuvostoaikana voimakas herätys. Herätyksen keulahahmona oli Tallinnan Tekniikan Yliopiston professori Hugo Oengo. Viikon aikana oli neljä kokousta.

– Kaikki halukkaat eivät mah-

◀ Olevisten kirkossa kokoontuu nykyisin 1400 hengen seurakunta.

kokoontumisia Olevisten kirkossa. Nykyisin Olevisten seurakuntaan kuuluu yli 1400 jäsentä.

Olevisten kirkko

Olevisten kirkko rakennettiin mahdollisesti jo 1200-luvun alussa skandinaavisten kauppioiden pyhäköksi. 1400-luvulla kirkkorakennusta laajennettiin, ja rakennus sai uuden ilmeen ja koon. Rakennuksesta tuli ainutlaatuinen Tallinnan arkkitehtuurin historiassa. Vuoden 1433 Tallinnan suuressa tulipalossa kirkko kärsi huomattavia vahinkoja. Kirkko rakennettiin entiselleen ja vanha osa muutettiin korkeaksi basilikaksi. Rakennustyö kesti 16 vuotta. Keski-ikäinen holveineen nousi 31 metrin korkeuteen. Olevisten torni oli 1400-luvulla maailman korkein kirkkotalon torni, joka kohoosi 159 metriä merenpinnan yläpuolelle. Salamaniskut ovat syyttäneet tornin kerta toisensa jälkeen. Tuhoisin kirkkopalo syntyi kesäkuussa 1820. Tallinnassa vierailut Aleksanteri I ja myöhemmin Nikolai I lupasivat kirkon entisöintiin valtion tukea. Nikolai I ilmoitti tuen ehdoksi, että tornin huipulle laitetaan risti eikä kukkoa. Luterilainen uskonpuhdistus alkoi Tallinnassa Olevisten kirkosta. Syksyllä 1524 muun muassa kirkon keskiaikaiset alttarit rikottiin. Olevisten kirkko rakennettiin katoliseksi kirkoksi. 1500-luvulta lähtien se palveli 400 vuotta luterilaista seurakuntaa. Vuodesta 1950 alkaen Olevisten kirkossa on toiminut seurakunta, joka kuuluu Viron Evankelisten kristittyjen ja Baptistien Seurakuntien liittoon. Kirkon tiloissa on vuosien aikana toiminut muun muassa koulu ja kirjasto. Herrnhutilaisuuden perustaja Nikolaus Ludwig von Zinzendorf saarnasi syyskuussa 1736 Olevisten kirkossa. Vuoden 1950 syyskuussa neuvostoviranomaiset pakottivat kahdeksan vapaaseurakuntaa, baptistit, helluntailaiset, vapaa-kirkolliset ja evankeliset kristityt yhteen ja antoivat heille sodan runteleman ja tyhjäksi jääneen Olevisten kirkon.

ILOUUTISET.fi

Jyrkälle rentoutumaan

Risto Hirvonen

Tosimiesryhmä teki perinteisen viikonloppumatkansa Sonkajärvelle Jyrkän maisemiin. Päätoimittaja ei päässyt joukon jatkeeksi riskiryhmäläisyytensä takia, mikä tietenkin herätti närää piskuisessa joukossa...

Tosimiesten majoituksesta vastasi yrittäjä Henri Jauhiainen, jonka ajatuksia kuulostelimme viikonlopun aluksi.

– Koko elämä, tämä on loppusijointipaikka, jossa haluan viettää loppuelämäni ja nauttia ympäröivästä luonnonrauhasta, vesistöistä, metsistä, vastaa Jauhiainen kysymykseen paikkakunnan merkityksestä hänelle.

Ruukin tupaa Jauhiainen on pitänyt 8 vuotta ja hänen yrityksensä on toiminut Jyrkällä 11 vuotta. Ennen Ruukin tupaa hänellä oli pari vuotta ravintola Jyrkän vanhalla koululla.

Kysynnän kautta tuli hänen kertomansa mukaan tarve rakentaa ja investoida. Näin Jauhiaisen yritys pystytti pari varsin

näyttävää hirsimökkiä.

– Mökkivuokraus on lähtenyt hyvin liikkeelle, kysyntä on ollut kovaa. Kaava mahdollistaa

myös lisärakentamisen. Nyt on vakavasti mietittävä, että ovatko nykyiset käyttöasteet tarpeeksi hyviä uusille rakennuksille,

Henri Jauhiainen kertoo.

Korona iski pallean

Jauhiainen suoritti 1990-luvun lopulla Kuopiossa hotelli- ja ravintola-alan ammattitutkinnon ja hänen virallinen ammattinimikkeensä on hotellivirkailija ja tarjoilija. Myöhemmin mies on käynyt lisäksi eräopas- ja eräruokakursseja sekä kokkikursseja.

– Pitojen järjestäminen lisääntyy joka vuosi. Haluamme tehdä kotiruokaa mutta myös juhlavampaa ruokaa ajatuksella, ettei tarvitse lähteä kotoa pois – me tuomme ruoan ja juhlatunnun asiakkaan kotiin. Kesäkausi on nykyään niin kiireistä, että aika riittää ainoastaan Ruukin tuvan juhliin ja uusien mökkien cateringiin.

Tammikuusta 2020 tammikuuhun 2021 on Jyrkän mökeistä varattu 31 %.

– Toukokuun alusta kesäkuun puoleenväliin peruuntui varauksista 95 % koronan takia. Siinä menivät kaikki aktiviteettipäivät, yritykset, sukukoukset, syntymäpäivät, kaikki ryhmäruokailut. Samalla kertaa peruuntuivat majoitukset, ohjelmalvelut ja ravintolaperuutukset, huokaisee Jauhiainen tuskastuneena.

Nyt on onneksi saatu Pohjois-Savosta viikonloppuliikennettä mökeille.

– On ollut mukavaa huomata, että kauempaakin on tultu viettämään viikonloppua – mm. Porvoosta, Oulusta ja tosimiehiä pääkaupunkiseudulta, hän

hymyilee.

EU-rahaa apuun

Jauhiaisella on ollut tarjota retkeilijöille ja kotimaan sekä kan-

► sainvälisille matkailijoille erita-soista majoitusta, mutta ympäri- vuotinen, laadukas majoitus on puuttunut.

– Päätin, että asialle on tehtävä jotain, ja niin järjestettiin osakeanti ja haettiin rahoitusta. Neljä vuotta kesti projekti ma- alueen ostamisesta, ranta-ase- makaavan teko yms. Nyt ollaan maalissa ensimmäisten mökkien kanssa.

Hän huomauttaa, että inves- tointi ei olisi ollut mahdollinen ilman EU-rahaa, joka tulee ELY- keskuksen kautta.

– Se oli ehdottomasti tärkein osa rahoitusta. Osakeannilla saatiin toki jotain lisärahoitusta, mutta ELY-keskuksen tuki oli tärkeää. Nyt voi sanoa, että olen maksanut veroa hyvään maahan, ja nyt sitä voi saada takaisin.

Kunta on vuokrannut Ruukin tuvan ympäröivät alueet, vuokra-aikaa jäljellä vielä 28 vuotta.

Ruukin tuvan lisäksi alueella rantasauna ja grillikatoksia.

Ruukin historia koskettaa

1830-luvulla Jyrkälle perustettiin rautaruukki. 1827 alueella ei ollut mitään, mutta silloin sai

valtausluvan mies, jolla oli rautaruukki myös Vieremällä. Niin alkoi Jyrkän kylä rakentua rautaruukin ympärille.

Ruukin tuvan kahvilassa pystyy tänä päivänäkin aistimaan tämän Suomen ensimmäisen teollisuusalan historian. Rautaruukin toiminta loppui I maailmansodan aikaan ja alueella jatkuu lähinnä metsäteollisuus.

– Toivon, että yritykseni toiminnan avulla Jyrkän kylän päätulonlähde tulee olemaan ympäri vuotinen matkailu. Ei siis pelkkä kesämatkailukohde, vaan haluamme matkailijoiden löytävän myös talven mahtavat aktiviteettimahdollisuudet, Jauhiainen selvittää ja kertoo haluavansa tehdä kyläyhdistyksen kanssa yhteistyössä alueen kehittämiseksi.

Normaaliaikana tarjolla on kesäteatteri, ekumeeninen kuorotapahtuma kesäkirkossa, juhannusjuhla, yli 1000 henkeä vetävä Elotulet -valoshow. Lisäksi elokulle oli suunnitelmassa metallimusiikkitapahtuma.

– Keskellä ei mitään eli tämä on paratiisi, täältä löytää kaiken, mitä ihminen tarvitsee, Henri Jauhiainen kiteyttää lopuksi.

Lyhyestä virsi kaunis

Henkivakuutus ei kuulu parisuhdekeskustelujen kärkeen

Viime vuonna tehdyn kyselytutkimuksen mukaan vastaajat pitivät henkivakuutusta kalliina. Kaikissa ikäluokissa hintamielikuva ja se, että henkivakuutusasiat eivät edes tule mieleen, ovat yleisimmät syyt olla ottamatta henkivakuutusta. Samaan aikaan moni ei kuitenkaan ole tehnyt minkäänlaista hintavertailua ja yli puolet vastaajista kokee, että vakuutusten hintavaihtelu eri vakuutusyhtiöiden välillä on suuri. Jos perheeseen syntyy vauva, moni tuore vanhempi ottaa henkivakuutuksen. Samoin asuntolainan ottaminen saa pohtimaan vakuutusasioita. Myös kiire ja oman ajan puute ovat olleet syy olla ottamatta henkivakuutusta.

Henkivakuutusyhtiö Kalevan kyselyn vastaajista moni ei ole edes ajatellut henkivakuutuksen ottamista sen kummemmin. Neljä viidestä vastaajasta ei ole viime aikoina rasittanut itseään pohtimalla henkivakuutusasioita. Vakuutusta harkitseva haluaa päättää itse vakuutuksestaan, tuttavien suosittelemalla ei paljoa paina henkivakuutuksia otettaessa. Vain pari prosenttia vastaajista kertoi ottaneensa henkivakuutuksen tuttavien suosituksen perusteella. Tasapuolista sen sijaan on se, että jos pariskunnalla on henkivakuutus, niin se on yleensä molemmilla puolisoilla. Samoin edunsaajana useimmissa henkivakuutuksissa on aviopuoliso.

– Parisuhdetta ei ylläpidetä vakuutuskeskusteluilla. Yhdeksänkymmentä prosenttia vastanneista kertoi, että puoliso ei ole ehdottanut henkivakuutuksen ottamista. Jos asiaa tarkastelee toisinpäin, niin vastaajista alle kymmenen prosenttia on siis itseään ehdottanut tai suosittelemalla puolisolleen henkivakuutuksen ottamista, kertoo Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan toimitusjohtaja Timo Laitinen.

Vain noin kymmenen pro-

senttia kertoo parisuhteen virallistamisen olevan syy henkivakuutukselle. Jos vakuutus on olemassa, puolessa henkivakuutuksista edunsaajana on aviopuoliso. Sen sijaan vakuutus sopimus syntyy useimmiten silloin, kun asunnon lainapaperit allekirjoitetaan. Joka kolmas kertoo turvaavansa tilannettaan henkivakuutuksella asunnon oston yhteydessä.

Lähes puolet 50–65-vuotiaista vastaajista oli ottanut henkivakuutuksen omasta aloitteestaan. Ihminen reagoi luonnollisesti myös silloin, kun asiat tulevat itseä lähelle, ovat omaa elämää myönteisesti mullistavia tai vakavia. Kun oma lapsi syntyy, läheinen sairastuu vakavasti tai kuolee, moni pohtii omaa elämänsä sekä valintojaan. Kyselyyn vastanneista 80 prosenttia pohtii isoissa elämänmuutoksissa myös omia vakuutusasioitaan

Kysely: suomalaiset syövät Pohjoismaiden laiskimmin aamupalaa

Vain kuusi suomalaista kymmenestä syö aamupalan päivittäin. Yksi suurimmista syistä aamupalan sivuuttamiselle on kiire. Tiedot käyvät ilmi Herbalife Nutritionin YouGovilla teettämästä kyselytutkimuksesta.

Suomalaiset ja norjalaiset jättävät aamupalan väliin muita pohjoismaalaisia useammin. Suomalaisista vastaajista 64 prosenttia ja norjalaisista 69 prosenttia kertoo syövänsä aamupalan päivittäin. Vastaavat osuudet ovat Ruotsissa 76 prosenttia ja Tanskassa 74 prosenttia.

– Sille, että monet suomalaiset eivät syö aamupalaa, näyttäisi olevan useita syitä. Tulosten valossa yksi suurimmista syistä on kiire, sillä lähes puolet jättää aamupalan syömättä vasten tahtoaan, kertoo ravitsemusyritys Herbalife Nutritionin Pohjoismaiden johtaja Mia Bergmann.

Ajanpuutteeseen harvimmalla vetoavat tanskalaiset: 16 prosenttia kertoo, ettei heillä ole

aikaa aamiaiseksi, kun vastaavat osuudet ovat Suomessa 23 prosenttia ja Norjassa 24 prosenttia.

– Kiire yksinkertaisesti ajaa aamupalan ohi. 49 prosenttia niistä suomalaisista, jotka jättävät aamupalan väliin, toivoisi löytävänsä enemmän aikaa sen syömiseen. Tanskassa puolestaan 34 prosenttia ja Norjassakin vain 42 prosenttia tarvitsisi lisää aikaa aamiaisen syömiseen, Bergmann taustoittaa.

Turvallisuuspolitiikan tietopankki julkaistu verkossa

Kadettikunta ry on julkaissut uuden Turvallisuuspolitiikan tietopankin verkossa. Tietopankki on tarkoitettu avoimeksi tietolähteeksi kansalaisille, mutta siitä on löydettävissä tietoa myös opiskelijoiden ja alan ammatilaisten tarpeisiin. Tietopankki on osoitteessa www.turpopankki.fi.

Kadettikunta julkaisi Turvallisuuspolitiikan tietopankin ensimmäisen version 2000-luvun alussa. Tietopankin päätoimittajana on toiminut eversti evp, valtiotieteen tohtori Pekka Visuri. Multimedialian on toteuttanut Ad Nikolai Yliroto Sarvikuono Desing -yrityksestä.

Kolmannen sukupolven Renault ZOE on kompaktien sähköautojen uusi standardi

Kolmannen sukupolven Renault ZOE:lla pääsee entistä pidemmälle ja vaivattomammin. Ulkonäköä on hiottu ja sisustus on Renaultin nykytyyliin kokenut vallankumouksen. Mukavuus, varustelu ja yhdistettävyydet ovat ZOE:ssa nyt aivan uudella ta-

solla.

Uuden kolmannen sukupolven ZOE:n tarkka mallimerkintä on Z.E. 50. Luku viittaa ajoakun energiasisältöön, joka on todellisuudessa 52 kWh eli yli neljänneksen enemmän kuin aiemmassa ZOE:ssa.

Uuden ajoakun ansiosta ZOE:n toimintamatka on WLTP:n mukaan enimmillään 395 kilometriä eli neljänneksen pidempi kuin ennen. Mahdollisimman vähäiseen energiankulutukseen on päästy monella tavalla, kuten käyttämällä lämmityksessä ja viilennyksessä ilmalämpöpumppua sekä jarrutusenergian talteenotolla.

Latausaika täyteen on kotona 7 kW Wallboxia käyttäen yhdeksän tuntia ja 25 minuuttia eli akun saa täyteen yön aikana. Yleisillä paikoilla 120 kilometrin ajoon tarvittavan virtamäärän saa ladattua 22 kW tehoisella laturilla tunnissa. Lisävarusteena saatavalla pikalaturilla saa pidemmällä matkalla 50 kW:n teholla 150 kilometrin ajoon tarvittavan energian ladattua puolessa tunnissa.

Moottoreina uudessa ZOE:ssa ovat vuonna 2018 esitelty 80 kilowatin tehoinen ja uusi 100 kilowatin tehoinen sähkömoottori. Uudella R135-moottorilla varustettuna ZOE kiihtyy nollassa saatan sähkökästi 9,5 sekunnissa ja 80 - 120 km/h kiihtyys sujuu yli kaksi sekuntia nopeammin kuin ennen.

Seat Ibiza FR TGI

Kimmo Janas

Espanjalainen Seat on noussut kaasuautojen markkinajohtajaksi Suomessa. Päätimme tutustua kokeeksi Ibizan kaasuversion.

Seat Ibiza on varustettu kolmesylinterisellä, 12-venttiilillä 1,0 TGI-moottorilla ja kuusiportaisella manuaalilla vaihteistolla. 90-heppaiseen moottoriin on lisätty erityiset kromi-nikkelipäällysteiset männät, jotka on sovitettu kaasukäyttöön.

Ibizan sisätilat ovat Seatin modernia laatua, urheilulliset penkit ovat FR-lisä.

Huippunopeutta kaasu-Ibizalle luvataan 180 km/h ja kiihtyvyyttä 0-100 km/h 12,1 sekuntia. Eli kyseessä ei ole mikään tykki, mutta ei myöskään jää jalkoihin viikonlopun mökkiliikenteessä.

Tiuhaa tankkaamista

TGI-Ibiza on varustettu neljällä polttoainesäiliöllä, joista kolme on maa-/biokaasusäiliöitä (13,8 kg) ja neljäs 9 litran bensiinisäiliö. Toimintamatkaa kaasulla kertyy noin 360 km ja bensiinillä vielä noin 150 km eli kokonistoimintamatka liikkuu 510 km paikkeilla. Lopullinen kulutus riippuu tietenkin kuskin kaasupolkimen käytöstä ja ajotavasta.

Auto soveltuu erinomaisesti varsinkin Etelä-Suomeen, jossa kaasutankkausalkua jo olla varsin mukavasti. Jyväskylän pohjoispuolelle en kuitenkaan vielä uskaltaisi lähteä...

TGI-malli käyttää pääasiallisena polttoaineena kaasua, ja bensiini vaihtuu polttoaineeksi vasta kaasutankin tyhjenneenä. Siirtyminen kaasusta bensiiniin tapahtuu lähes huomaamatta, eikä kuskin tarvitse puuttua asiaan millään lailla.

Kaasuteknologia tarjoaa alhaisia kustannuksia kilometriä kohden, jopa 50 % pienempiä kuin

vastaavalla bensiinimallilla ja 30 % edullisempaa kuin dieselillä.

Verokoukku puuttuu

Varustelutasoja on kolme; Style, Xcellence ja meillä ajossa ollut FR. Vakiovarusteet ovat samat kuin polttomoottoriversioissa, pois lukien FR-versiossa SEAT Drive Profile -ajoprofiilin valinta ja urheilullinen alusta.

Kun perus-Ibizan tavaratila on 355 litraa, tässä kaasuversiona se on 262 litraa.

Mittaristossa on oma mittari kaasulle (vas.) ja bensiinille (oik.).

Ulkoisesti TGI-version erottaa polttomoottoriveljestään vain takana olevasta kaasun täyttösuulakkeesta (vas.).

Ibizan 6-portainen manuaalivaihteisto pelittää nätisti.

8-tuumaiselta kosketusnäytöltä voi seurata jäljellä olevaa ajomatkaa kummallakin polttoaineella.

Valitettava puute on, ettei mihinkään varustevaihtoehtoon ole mahdollista liittää vetokoukkuja. Hinnat lähtevät liikkeelle 17.607,72 eurosta, tämä FR-versio maksaa 23.256,24 euroa.

Pirtsakka menopeli

Vaikka Seat Ibizan kaasumoottori onkin hieman laiskempi kuin bensiinimoottori, 4-metrinen Ibiza TGI on näppärä pyörítettävä kaupunkiliikenteessä eli ajettavuus on entisellä tasolla.

Ibizahan on tunnettu herkästä ja tarkasta ohjaustuntumastaan, jämäkästä alustastaan ja hyvästä äänieristyksestään. Samoin ajo on mukavan vakaata matkajoussakin.

Kuskin näkyvyys niin eteen kuin taaksekin on riittävä.

Kaasusäiliöt vievät tavaratilasta 93 litraa bensiiniversion verrattuna. Säiliöiden paino myös heijastuu Ibizan liikahtavuuteen, mutta onneksi ei häiritsevästi.

SE todella hyvä pyöräkauppa

PERUSPYÖRÄT
RETKIPYÖRÄT
MAASTOPYÖRÄT
KILPAPYÖRÄT
ERIKOISPYÖRÄT
SÄHKÖPYÖRÄT 45 eri mallia!
CHEBICI-mittatilauspyörät

Järvenpään
Yrittäjien
Vuoden
uranuurtaja
2017

Huolto • varaosat • varusteet • asusteet • pyörävuokraus

Sydämellä ja suurella ammattitaidolla

CHEBICI

Vanha Yhdystie 2 • 04430 Järvenpää • 09 286 559
www.chebici.fi • avoinna ma-pe 9-18, la 9-14

SUOMEN YRITYSMYYNTI
Luotettavaa yrityskauppaa vuodesta 2003

ER Rakentajat Oy
Täsmällistä Rakentamista

Kaikki rakentamispalvelut yhdellä puhelinsoitolla

- Tilamuutokset, saneeraukset ja uudet tilat
- Teollisuuden rakenteet, toimitilat
- Uudisrakentaminen jne.

Puh. 0400 887 331
kari@eksaktirakenne.fi

Suojaudu koronavirukselta

Jaksaa **jaksaa**

Pidä turvaväli. Yski ja aivasta oikein.

Pese kädet usein.

Pieni **teko.**
Suuri
vaikutus

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

www.thl.fi